KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM KÖNYVTÁRA 1969 OKT 17

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

XI. ÉVFOLYAM, 15. SZÁM. ÁRA: 60 FILLÉR 1969. OKTÓBER 2.

MERENGÉS

(FOTO: KULCSÁR JÓZSEF)

Dékáni jogkörrel az elsőévesek élén

Felvételtől a szakosodásig egy összefüggő, zárt ciklus
Egységes kollektívákká kovácsolni a hallgatókat

És megint jönnek, kopogtatnak. Egymás kezébe adják a kilincset. Annyian keresik ügyes-bajos dolgaikkal, problémáikkal dr. Gondi József docenst, az elsőévesek új vezetőjét.

Éppen egy „nehéz ügy" van soron. A Somogy megyei Balsa községből való Sarosinszky Mária panaszkodik. Vencsellőn, a középiskolában a legjobb kémikus volt. Szerette is a tantárgyat. Örömmel választotta tehát a múlt tanév elején sikeres felvételi vizsgája után a tanári „C"-szakot. Az első félévet a többi tárgyból sikerrel zárta, a kémia azonban többszöri próbálkozásra is csak nagy keservesen sikerült. A második félév végén pedig sehogy... Az utóvizsgának már neki sem mert menni... Pedig — ahogy mondja — tanulásra fordított idejének 80 százalékában a kémiát tanulja. De — sajnos —, ez a szint neki aránytalanul magasabb. Szeretne más szakra átmenni. Ehhez azonban sok különbözeti vizsgát kellene letennie, a kollégiumban sem lakhat, szülei nem bírják anyagilag a támogatást. Tehát közben dolgoznia is kellene. Akkor viszont hogyan készül fel a különbözeti vizsgákra? Inkább vállalná, hogy újra kezdhesse az első félévet is. Sikeres vizsgákkal lezárt félévet viszont elvileg nem lehet. Az új dékán nagy gondban van. Szívesen segítene. Látszik, rajta nem múlik. De a szabály... Mégsem utasítja el a kétségbeesett kislányt. Igéri, a rektor elvtárssal megbeszéli, mit lehet tenni...

— Látod, így megy nap, mint nap. Örülök, hogy az elsőévesek bátran fordulnak problémáikkal hozzám. Már az indulásnál bebizonyosodik, hogy megannyi gondjaikhoz, problémáik, panaszaik orvoslásához szükség volt egy önálló vezetési egység kialakítására — kezdi beszélgetésünket *dr. Gondi József.*

— Eddig hova tartoztak az elsőévesek?

— Amíg szakra kerültek, addig természetszerűleg az illetékes karhoz. Az új tanreform szerint, a múlt tanév óta azonban még nem szakosodnak. Tavaly az oktatási rektorhelyettes, *Bedő Gyula* elvtárs foglalkozott az elsőévesekkel. A sok, szerteágazó, de mégis összefüggő, ciklust alkotó problémakör —

Dr. Gondi József

számtalan más elfoglaltsága mellett — nagy túlterhelést jelentett számára. Ezért már ekkor felvetődött egy új kar megalakításának gondolata.

— Új kar, új dékán?

— Kart alakítani csak a Minisztertanácsnak van joga. A rektor azonban saját hatáskörében módosíthat az egyetem szervezeti struktúráján. Tehát egy különleges, a többi kar'ól eltérő, de sok kérdésben mégis a karhoz hasonló szervezeti egységet hozott létre. Jogilag tehát nem kar, és nem dékán, de az új egység, s én, mint ennek vezetője, ilyen jogkörrel vagyunk felruházva. Ez a megoldás kísérleti jelleggel bír, van egy olyan elképzelés is, hogy később tanárképző kar alapítására tegyünk javaslatot, amelyhez az elsőévesek tartoznának.

— Milyen feladatokkal indul az új „kar"?

— Hirtelenjében felsorolni is nehéz. Mindenekelőtt igyekszünk kimunkálni elméletileg és didaktikailag a középiskolai tanulásról az egyetemi oktatásra való áttérés mozzanatait. Fontos pedagógiai elv: a jó kollektíva nevel. Az elsőéves csoportokat tehát egységes, jó kollektívákká akarjuk összekovácsolni. Már az első évben sem szabad lemondani ugyanis a kollektív nevelőerő rendkívül kedvező hatásáról. Segíteni kívánjuk továbbá a hallgatókat a szakosodásban. Ennek érdekében ebben az évben az eddigieknél sokkal színvonalasabb bevezető, alternatív előadások tartására kérjük fel az illetékes szaktanszékeket. Az első éven sok tanszék oktat, a hallgatók mégsem tartoznak egyetlen egyhez sem. Ezekkel a tanszékekkel tehát a hallgatók tanulmányi munkájának megkönnyítésére szoros kapcsolatot kívánunk kiépíteni.

— Milyen segítséget kapnak az elsőévesek a társadalmi szervektől?

— Nemcsak az állami vezetés, hanem a pártbizottság és a KISZ-vb is megfelelő apparátust hozott létre. A pártbizottság minden elsőéves csoporthoz egy-egy patronáló tanárt bíz meg, s a 25 tagú patronáló kollektívát egy 3 tagú vezetőség fogja össze, melynek vezetője *dr. Bikics Istvánné* (matematika tanszék), tagjai: *Rádi Péter* (filozófia tanszék) és *Matheisz Erzsébet* (politikai gazdaságtan tanszék). Ez a vezetőség közvetlenül a végrehajtó bizottságnak tartozik beszámolási kötelezettséggel. A KISZ-vb pedig minden csoporthoz egy-egy felsőbb éves instruktort jelölt ki, kiknek munkáját egy KISZ-vezetőtestület fogja össze, *László Antal* irányításával. Az októberi alapszervi KISZ-választások után természetesen megalakul az elsőéves KISZ-vezetőség is.

— Az új „dékán" székhelye?

— Ebben az évben a Makarenkó utcai kollégium. Ez részben jó, hiszen minden vidéki elsőéves ott lakik, részben hátrány, hogy távol esik az egyetemtől.

— A hallgatókkal való kapcsolat?

— Amint láthatod, máris kialakulóban van. Tanítok is az első éven, így jobban ismerem őket. Mód van arra, hogy problémáikkal előadások, szemináriumok után hozzám fordulhassanak. Ezenkívül október 1-től már az új előadó, *Kozma Judit* is belépett, aki az elsőévesekkel foglalkozik. Várhatóan állandó „ingajáratban" leszünk az egyetem és a Makarenkó utca között.

— Fogadóórák?

— Makarenkó utca 18—22-ben a II. emelet 5—6-os szobában, minden kedden 14-től 16 óráig, és minden pénteken 15-től 17 óráig készséggel állunk az elsőéves hallgatók rendelkezésére.

S hogy bőven van mivel tevékenykednie az új „dékánnak", azt újabb látogató bizonyítja. A nyelvi tanszékről Arvai Jánosné kér hozzájárulást csoportjának, a közelmúltban a politikai vetélkedőn is sikerrel szerepelt 19-es csoportnak újabb, dicséretes kollektív megmozdulásához. A „Televíziót minden tanyasi iskolának!" mozgalomba akarnak bekapcsolódni. Gondi József örömmel adja beleegyezését. Közben dicséri a hallgatókat. Látszik, máris teljes erővel, szívvel, lelkesedéssel kapcsolódott be új munkakörébe!

PONGRÁCZ GYÖRGY

...jön a vonat

Anekdota, hogy a magyar és a finn nyelvrokonságot azzal próbálják bizonyítani, hogy a „jön a vonat" finnül is ugyanazt jelenti ,csak a „jön a" jelenti a vonatot és a „vonat", hogy jön a. Ez persze nem igaz. Nagyon is nehéz lesz annak a néhány szorgalmas énekkarosnak csak néhány szót is megtanulni, akik október 16-án reggel vonatrà (nem jön a-ra) szállnak, hogy a finn Közgazdasági Egyetem meghívására egy hetet az „Ezer tó országában" töltsenek.

Természetesen 40 tagú küldöttségünknek nem is az most a gondja, hogy prózában hogyan értenek majd szót finn „rokonainkkal", Helsinkiben és egy másik finn városban a zene nyelvén kell győzni.

— A finnek a magyarokat muzikális népnek tartják, ismerik zenei életüket, becsülik nagy muzsikusainkat. Nagy felkészültségről kell számot adnunk, mert a magyar zene képviselői leszünk — mondja Pogonyi Gábor, az énekkar titkára. Műsorunk öt évszázad zenéjét fogja át. Palestrina, Brahms és a zenetörténet klasszikusai mellett a magyar zene legnagyobbjainak kórusait is műsorra tűztük. Liszt: Ünnepi dala. Kodály: Székely keservese, az Esti dal énekkarunk legkedvesebb számai. Műsorunk természetesen meglepetést is tartogat finn barátainknak. Két finn népdalt tanultunk meg, mindkettőt finnül énekeljük, és nagyon izgulunk, megértik, felismerik-e majd.

További terveink? — A kórus fiatalítása, elsőévesek toborzása, és készülünk új, komoly feladatainkra. Egyik legkomolyabb erőpróbánk a keszthelyi Helikon-ünnepség lesz.

Énekkarunk elutazása előtt, október 13-án az egyetemen is bemutatja finn műsorát. Minden érdeklődőt sok szeretettel várunk.

★

Az elsőéveseket arra kérjük, hogy szerdán, vagy pénteken 18 órakor keressék fel próbánkat, hogy minél előbb beilleszkedhessenek kollektívánkba, megismerhessék számainkat, és részvételükkel már a következő külföldi út tervezését segítsék elő.

H. G.

Az üzemi oktatási csoport

A IX. kerületi KISZ oktatási bizottság mellett, egyetemünkön működik az üzemi oktatási bizottság, mely egyben az egyetemi KISZ VB szakcsoportja is. *Gonda Györgyöt*, a csoport vezetőjét kérdezzük munkájukról.

— Az elmúlt tanévben kezdődött a rendszeres munka, 18 fővel. Munkatársaink valamennyien egyetemünk hallgatói, nagyrészt nemzetközisek, s szinte valamennyien végzősök. Ez nagy problémát jelent számunkra, szükségünk van új munkatársakra, „friss erőkre".

Munkánk lényege a következő:

A IX. kerület minden üzemében működnek különböző szintű vitakörök (fáklyavívő kör, marxista kör, politikai kör), melyek keretében az üzemek fiatal dolgozói előadásokat hallanak a legkülönfélébb politikai, társadalmi, gazdasági kérdésekről, s meg is vitatják ezeket.

Az egyes témák előadóit maguk az üzemek adják, s a kerületi KISZ VB készíti fel őket. A mi munkatársaink feladata a mintegy 150—180 vitakör munkájának ellenőrzése, figyelemmel kísérése. Egy-egy aktíva 10 körrel foglalkozik, de szeretném hangsúlyozni;

ez nem egyszerű ellenőrzés, mert gyakran a mi munkatársaink tartanak kisebb-nagyobb politikai előadásokat, részt vesznek a különböző vitákban is.

Az előadások után beszélgetnek az előadókkal, módszertani problémák felvetésében és megoldásában igyekeznek nekik segítséget nyújtani. Úgy gondolom, az elmondottakból kitűnik, hogy munkatársainknak alapos és sokirányú felkészültséggel, s jó szervezőkészséggel kell rendelkezniük.

Tavaly az üzemi politikai körök között „kiváló kör"-mozgalom indult, s az értékelést szintén csoportunk végezte. Ez a verseny jó eredménnyel zárult, s szerénytelenség nélkül mondhatom, budapesti szinten is elégedettek munkánkkal.

Az oktatási év az üzemi vitakköröknél október 15-től május 31-ig tart, s 14—24 éves fiatalok vesznek részt a foglalkozásokon. Mindenképpen hasznos hallgatóinknak e munkába bekapcsolódni, hiszen csoportunk egész tevékenysége közelítés az élethez, gyári fiatalok és problémáik megismerésén keresztül.

A jelenlegi megnövekedett feladatok végrehajtásához — mint már mondottam —, kevesen vagyunk. Ráadásul, aktíváink nagy része idén végez. Várjuk azokat, akik kedvet éreznek ahhoz, hogy velünk dolgozzanak. Jelentkezni lehet a III. emelet 382-es szobában, Gonda Györgynél.

— kurtán —

Konferencia

Október 22-én 10 órakor a belső mechanizmus időszerű kérdései címmel az ipari üzemszervezés tanszék konferenciát tart. A konferencia megrendezésére a KISZ Budapesti Bizottságának külön felkérésére kerül sor.

Vitavezető **dr. Marosi Miklós**, egyetemi docens lesz. Két előadásra és két referátumra kerül majd sor. Az előadásokat **Roóz József** tanársegéd, A tervezési fúnkció helyzetéről az iparvállalatoknál címmel és **Sipos Béla** tudományos munkatárs tartják.

Hagymavágás — és szellemi totó?!?

Már sok mindent láttam, de ilyet még nem. Négy fiú és négy egyforma nagyságú hagyma, plusz kellékként 1—1 kés. A feladat: Ki tudja három perc alatt a legapróbbra vágni a hagymát? Volt, ki úgy fogott hozzá, mint más a krumplihoz... De akadtak, akik nagy szakértelemmel láttak munkához. Orr és szívfacsaró látvány volt! S mindez szeptember 18-án este a klubban, az I. évesek szellemi TOTO-ján játszódott le. Az öt — politikai, zenei, képzőművészeti, irodalmi és sport — kérdéscsoport közötti hosszabb szünetekben tánc és tréfás játékok voltak. Szerencsére időben érkeztem, s így még egy frappáns jelenet tanúja lehettem.

A négy versenyző csoport tagjai közül néhány résztvevőt a táncparkettre szólítottak, majd minden pár egy szép kerek almát kapott! Kíváncsian vártuk, mit kell azzal csinálniuk. Nem kellett soká idegeskednem: a fiúk és a lányok a homlokukra illesztették az almát és úgy táncoltak. Az óvatosan topogó párok között végül is döntetlen eredmény született, s a remekül szervező 17-es csoport két párt jutalmazhatott.

A szellemi vetélkedőt a 2. csoport nyerte, majd az ünnepélyes díjkiosztás után tánc következett végkimerülésig.

Beszámolunk –

a kereskedelmi kar szeptember 23-i KISZ-küldöttgyűléséről

Lapunkban ismertetni kívánjuk a vezetőség beszámolóját és az elhangzott véleményeket, mert úgy érezzük, a felvetett problémák, eredmények és hibák jó része mindhárom karra érvényes. Egyben úgy véljük, az elmúlt évben igen eredményesen dolgoztak, munkájukkal nagyban hozzájárultak egyetemi KISZ-életünk fellendítéséhez.

A vezetőség nevében Udvarhelyi László titkár tartotta meg a beszámolót. Hangsúlyozta, hogy elvi kérdésekkel kíván foglalkozni. Először a kar külső szervek (állami-, pártvezetés, valamint KISZ VB) felé történő képviseleti munkájával foglalkozott. Kiemelte, hogy munkájuk zömét ezek a feladatok jelentették. Az ok részben a reform felülről történő bevezetése volt, amely rendkívül sok konzultációt kívánt meg az említett szervekkel. Egyben számtalan problémát is jelentett, különösen a rendelkezésre álló rövid időtartamok miatt. A reformmal párhuzamosan sok egyetemen kívüli kérdéssel is foglalkozniuk kellett. **A vezetőség önkritikusan megállapította, hogy amíg a KISZ VB-vel való kapcsolatuk jó volt, elképzeléseiket hatékonyan képviselték — a kari állami-, és pártvezetéssel szervezettebben és átgondoltabban is tarthatták volna a kontaktust.**

Beszédének második részében a titkár a karon belüli KISZ-munkát elemezte. Vizsgálta a kar beilleszkedését a megváltozott egyetempolitikai helyzetbe, és az ennek következtében megvalósult szervezeti átalakításokat. Elsőrendű feladatként jelölte meg a KISZ ütőképességének fokozását, amit a szervezet belső mozgásának fokozásával és a vezetés hatékonyságának növelésével kívánnak elérni. A reform megadta a tagok bevonásának lehetőségét, így mód van arra, hogy a felső döntések az érintettek véleménye és érdeke alapján szülessenek. Megállapította, hogy a munkastílus átalakítására van szükség, mert hibákat követtek el.

A beszámolóban a vezetőség reagált azokra a bírálatokra, amelyek a kari vezetésben a túlzott központosítást kifogásolták. A véleményeknek helyt adtak. Magyarázatként felhozták ennek reális alapjat, hogy a külső szervek felé egészségtelenül eltolódott munka zöme a vezető szervekben folyt, és ezek sürgőssége miatt sokszor nem volt idő a tagság véleményét kikérni. Saját további működésük érdekében is szükségesnek tartják, hogy ez megszűnjön. Ennek a stílusnak veszélyét abban látják, hogy bár eddig tömegvéleményeket képviseltek, ez a jövőben ilyen módon már nem biztosítható. Perspektívikusan is a demokratikus oldalt kívánják erősíteni, a vezetés zártságát feloldani, jó vezetőket kinevelni.

A KISZ-re már nem mondható — állapította meg a beszámoló —, hogy az egyetemi életben csak reagál, de nem kezdeményez. **Az aktivitás növelése érdekében a döntések nagy részét az alapszervekre kívánják átruházni. Nem akarnak részükre lebontott munkatervet adni, mert ez a tagság lebecsülése lenne. Maguknak kell kialakítaniuk feladatkörüket, és ezzel egyben tevékenységükért a felelősséget is vállalni.** A vezetőség szeretné kiküszöbölni a saját és az alapszervi munka közötti fáziskésést, mert így kialakulhat egy tagságtól elkülönülő elit réteg.

A múlt félévben elkövetett hibaként említették, hogy a tagság aktivitása időszakos volt. Amikor gyorsan dönteni kellett, csak akkor keresték meg az alapszerveket. (Pl. vizsgaidőszak, ösztöndíj stb.) Felhívták a figyelmet arra a téves nézetre, amely a diktatúra és a hatékony, erőskezű vezetés közé egyenlőségjelet tesz. A tagság fokozott felelősségére figyelmeztettek az esedékes választásoknál is.

Ezután a politikai-ideológiai nevelés kérdésére tért rá a titkár. Ebből egyetlen gondolatot ragadunk ki csupán, mert rendkívül fontosnak ítéljük. **„A reform nem kifejezetten politikai intézkedés, ezért a politikai-ideológiai nevelés a belső kérdésekkel szemben háttérbe szorult. Ezen azonban a jövőben változtatnunk kell, hiszen fontosságuk egyenértékű. Ezt a feladatot a képzéskorszerűsítéssel párhuzamosan kell végeznünk!"**

Az egyórás beszámolót a hozzászólások, viták sora követte. A viták lényege az alapszervek önállóságának mértéke volt. **Többen szerettek volna határozott instrukciókat, mások direkt irányítást, támogatást kapni a kari vezetőségtől az alapszervi munkához.** A hozzászólások a munkaterv ismertetése után folytatódtak. Ezután került sor a választásokra.

A kari küldöttgyűlés az *Ösztöndíjbizottság* alelnökévé *Kertész György, IV. évfolyam belker, a Diákjóléti Bizottság* elnökévé *Várnai Judit, III. évfolyam külker;* az *Egyetemi Tanács* póttagjává *Peisch Sándor, II. évf.*-os hallgatókat választotta. (Választásra csak ott került sor, ahová az elmúlt évben nem választottak funkcionáriusokat. — Szerk.)

A küldöttgyűlés késő délután ért véget.

Kékesi Katalin

TALLÓZÁS

A KISZ-bizottság féléves munkatervében tallózva a következő fontos dátumokat és feladatokat találtuk:

Október 6—11.

Az első évfolyam alapszerveiben a vezetőségek és az évfolyamküldöttek megválasztása.

Október 10.

KISZ-bizottsági ülés — napirendjén az egyetemi küldöttértekezlet dokumentumainak tárgyalása.

Október 11—17.

Az első évfolyam küldöttértekezletén az évfolyamvezetőség és a Diákjóléti Bizottság tagjainak megválasztása.

Október 20—25.

Az egyetemi küldöttértekezleten a KISZ-bizottság és a végrehajtó bizottság tagjainak, a kerületi küldöttértekezlet résztvevőinek megválasztása.

Szakmai-tanulmányi téren egyik legérdekesebb akciónak ígérkezik „A vállalati mechanizmus időszerű kérdései" című diákszeminárium,

amelyet a KISZ Budapesti Bizottságával együttműködve egyetemünk KISZ-szervezete rendez a budapesti műszaki, illetve közgazdasági jellegű felsőoktatási intézmények hallgatóinak részvételével.

Új vezetők

Szeptember 19-én tartotta meg az ipar kar küldöttgyűlését. Feladata kettős volt: egyrészt vitára bocsátotta az aligai tábor anyagát és megtárgyalta az új ösztöndíjrendszerrel kapcsolatos teendőket, másrészt megválasztotta az új kari vezetőséget.

Nagy Sándor, a kar KISZ-titkára referátumában a kar előtt álló feladatokról beszélt. Hangsúlyozta, hogy a KISZ-en belüli demokrácia szélesítése érdekében jó néhány döntési jogkört a kar 12 alapszervezete kapott meg. Ezen nagyobb alapszervek feladataikat, például az egyes szaktanszékekkel való kapcsolatot, mind tartalmi, mind technikai szempontból az eddiginél eredményesebben végzik. A kollégiumok helyzetéről szólva megállapította, hogy a mozgalmi és szakmai munka jelentős bázisává kell azokat fejleszteni, mivel a kollégiumi munka a KISZ-munkától függetlenül elképzelhetetlen. A szervezeti egység kihangsúlyozása után a vezetőség javasolta, hogy a kollégium DB-titkára is legyen beválasztva a kari vezetőségbe. Továbbá határozatba foglalta, a kar előtt álló feladatokat a vietnami munkaakció, valamint a „Televíziót minden tanyasi iskolának" mozgalom szervezését és a „rongyosbál" megrendezésére tett javaslatokat. Hagyomány a karon, hogy évente kiállítást rendez a nagy mozgalmi évfordulók tiszteletére. Ez évben Lenin születésének évfordulójára rendezzük meg kiállításunkat.

A küldöttértekezlet másik feladata a küldöttek megválasztása volt: a kar KISZ-titkára: Nagy Sándor; vezetőségi tagok: Harsányi László szervező titkár; Tarcsi Gyula agit. prop. titkár; László Antal instruktorfelelős; Kotogány Ilona tanulmányi felelős; Mészáros Tamás kulturfelelős; Váczi András DB-titkár (azóta lemondott, funkcióját Guth Zsuzsa vette át); Andrásevits Klára és Kelemeni Mária DJB-felelős.

Kari tanács tagjai: Daróczi Eta, Fehér Alajos, Tarcsi Gyula. Póttagok: Csányi Klára, Harsányi László és Kotogány Ilona.

Az Egyetemi Tanács ipari kari tagja Nagy Sándor KISZ-titkár.

Az új vezetőség első ülésén határozatot hozott, amely szerint minden nap délután 2 és 4 óra között a vezetőség valamelyik tagja a KISZ-bizottságon (II. 270.) ügyeletet tart.

—T.—

Egy rossz javaslat elutasítása!

Szeptember 19-én gyűlt össze az *általános kari KISZ küldöttgyűlés,* hogy megválassza az új szervezeti felépítésnek megfelelő kari és szakvezetőséget.

Először *Réti János* kari titkár mondott néhány értékelő szót a vezetőség eddigi munkájáról, majd a régi vezetőség lemondott. Ezután *Varga Tibor,* a jelölőbizottság elnökének vezetésével lezajlottak a választások.

A kar új titkára *Kerekes Sándor,* IV. évf. „C" szakos; szervező titkára: *Kocsi János,* IV. évf. „D"; agitprop-titkár *Hegedűs Éva,* III. évf. „D".

Az új szaktitkárok *Belányi Mária* (Pénzügy), *Oroszi Sándor* (Tanár), *Boda György* (Elm.) lettek.

Egyetemi Tanácstaggá *Vissi Ferenc* (IV. évf. elm.), az első évfolyam felelősévé *Polgár Miklós* (II. évf. elméleti) szakos hallgatót választották.

Kari tanácstagok: *Gidai Sándor* (IV. pénzügy); *Tárnok Éva* (III. elm.), *Tömpe István* (II. Tanári „A") szakos hallgató. Egyben megtörtént a kari és egyetemi tanácsi póttagok megválasztása is.

Az általános kar titkára a kari küldöttgyűlést megelőzően a KISZ VB ülésén Szervezeti Szabályzat módosítást javasolt. A javaslat lényege, hogy a kari titkáron kívül a vezetőségben csak három szaktitkár és egy mozgó vezetőségi tag lenne. *A VB a javaslatot elutasította. A szervezeti módosítások miatt a karon nem lett volna pl. sem agit. prop-titkár, sem tanulmányi felelős és a kari titkár nem vezető hanem csupán koordináló szerepet játszott volna.* A VB álláspontjának részletesebb ismertetése nélkül is ésszerűbbnek tűnik a másik két karéval egyező szervezeti felépítés fenntartása.

—K—

BÍRÁLJUNK – de ne dugjuk a fejünket a homokba vagy ilyesmi

Vita

VITA — olvasom diáktársam cikke felett a felhívást, amely kicsalogatja az ember zsebéből a tollat. Megvallom, magam is vitázni szerettem volna, s hogy ez nem sikerült és a vita a valóság megmagyarázására degradálódott, elsősorban *Dobozi István* „javára" írandó.

Mindenekelőtt szeretném közölni, hogy én is „a mai egyetemi valóság főszereplőinek" egyike vagyok, s úgy tűnik, hogy még egy évig élvezni is fogom e szereposztásból eredő megpróbáltatásokat, ha már Dobozi István kitüntetett a főszereplő megtisztelő titulusával. Eddig még nem is lenne baj, ha a későbbiek során nem rugaszkodna el a bennünket ténylegesen körülvevő egyetemi valóságtól.

A probléma valóban aktuális és sokszor napirendre került már vitáink során. És sem mondhatom el, hogy az állásfoglalásom végére egyértelműen odaillik a pont. De... és ennek kapcsán szeretnék rávilágítani néhány tárgyi tévedésre a Dobozi-cikkel kapcsolatban.

Valóban, az oktatási rendszerünkben végbemenő változások nem egy sajátosságot eredményeznek. Az oktatóknak olyan mélységig kell behatolniuk tárgyuk rejtelmeibe, hogy a különböző pedagógiai problémák elemezgetésére bizony már édeskevés idejük marad. De megkérdezném Dobozi Istvánt, hogy vajon az „az oktató, aki úgy érzi, hogy nincsenek hallgatói", ismét őt idézem, „elszemélytelenedett"-nek kiáltható-e ki? A válasz egyértelmű: nem!

Hiszen szoros munkakapcsolat fogja össze az oktatót és a hallgatót, a közös cél: a soron következő feladat minél teljesebb, tökéletesebb megoldása.

Szeretném hangsúlyozni, hogy arról az oktatóról van szó, aki igényli maga körül diákjai jelenlétét, és ezt nem mondhatjuk el valamennyi oktatónkról.

Dobozi maga is, véleményem szerint helyesen, a tananyag-elsajátítás passzív formájának nevezi az előadásokat. Ugyanakkor aggodalommal szemléli azt a folyamatot, hogy öntevékeny módon kell a továbbiakban feladataink nagy részét megoldanunk. „Így nem valósulhat meg az a pedagógiai-didaktikai cél, hogy a hallgató és a tananyag állandó kölcsönhatásban legyenek egymással, a tananyag a tanulót, a tanuló a tananyagot, majd az oktatót alakítsa át." És itt messzemenően nem érti meg az egyetemi reform lényegét.

Az új oktatási mód két szempontból is feltétlenül hasznos és előremutató. Az egyik, nem közvetlenül ide kívánkozik, az egyetemi évek alatt megszerzett teoretikus tudáshalmaz társadalmi hasznosságának a növelése. No, ezt most jól leírta — gondolják sokan magukban, de valahogy így tudnám megfogalmazni az új értelemben vett önállóságunk mozgását. Tudniillik, ily módon az a bizonyos messzeségben derengő gyakorlat talán majd mégis be tud hatolni padjaink közé, s mi magunk próbálunk szót érteni vele.

Ám itt és most a kérdést az oktató és a hallgató viszonyában vizsgáljuk. A másik szempont, amit megemlítenék, a munka emberi része. Vajon a munka során felmerülő problémák, a sok apró nehézség és megoldhatatlannak tűnő feladat, a logikai zsákutcák vagy éppen a szakmai ismeretek hiányának számtalan útvesztőiben ki fog majd felvilágosítással szolgálni?

Természetesen az oktató, akinél végre „meg lehet jelenni", mert nemcsak a katedrán „lelhető" már meg, és le is lehet ülni, és szabad erről-arról társalogni vele, és szóval sok mindenre egyszeriben lehetőség nyílik oktató-hallgató kapcsolatában, amire eddig nem kerülhetett sor.

Egy dologban egyetértek Dobozival, mégpedig az előadások kérdésében. Sokszor bebizonyosodott már, hogy a szigorú számonkérés veszélye sem fokozza a kevésbé érdekes és tartalmilag nem sokat nyújtó előadások iránti érdeklődést. Egyetemünk rendelkezik olyan tudású és főként megfelelő előadóképességű oktatókkal, akik felkészültségük és személyes tulajdonságaik alapján valóban alkalmasak arra, hogy az előadásaik megfeleljenek eredeti funkcióiknak. Sajnos nemcsak őket látjuk a katedrán.

A Dobozi-cikk kapcsán nem vetődik fel, pontosabban nem kap az olvasó egy kérdésre választ pozitív értelemben: Vajon találkozott-e ő olyan oktatóval, aki hajlandó volt „lemenni a diákok közé" és ha igen, akkor mi lett ennek a kapcsolatnak a sorsa? Ha a választ kutatjuk, a cikk hangulatából az derül ki, hogy — nem. Bár elképzelhető, hogy idézem: „a kiváló diákok önmagukat is nevelik", szóval ő is a kiváló diákok egyike és így effektíve nem jelentkezik számára igény egy ilyen kapcsolat iránt.

„Az átlagos képességű emberek neveltetnek" — írja, s lehet, hogy igaza van, bár úgy gondolom, hogy a nevelés mindig, s mindenkire ráfér, s mi „átlagos képességű emberek", igényeljük is ezt. Ami az önnevelést illeti, talán megjegyezném, mintegy gondolatébresztőül, hogy ez egy olyan privilégium, amellyel minden ember rendelkezik.

Szeretném hangsúlyozni, hogy szerintem is nagy és megoldásra váró feladatok vannak e problémakörben. Ezt én is, és még nagyon sokan, oktatók, diákok egyaránt látjuk. De én, ellentétben Dobozival, éppen a bevezetett reformoktól várok megoldást.

Végezetül megemlíteném még, hogy én az eddig eltelt három év során nem egy olyan oktatóval találkoztam, akit nagy „hiánycikknek" jelöl Dobozi István, és őszintén be kell vallanom, hogy mindannyian a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem oktatói állományába tartoznak.

Szabó Pál
IV. évf. külker.

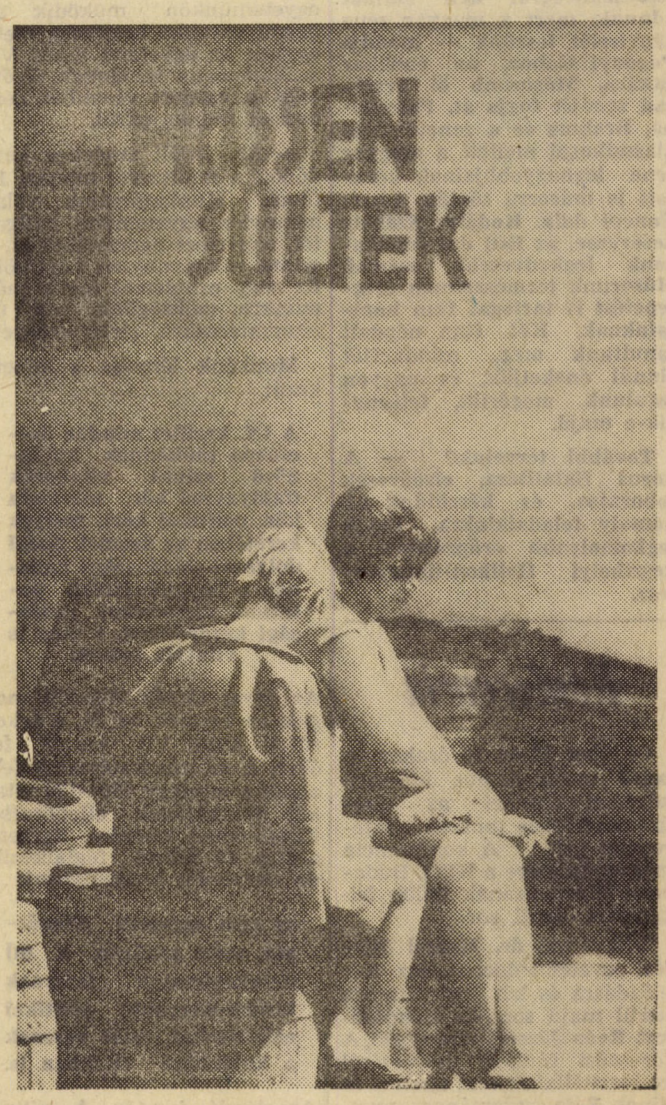

(Foto: Kulcsár J.)

10 KÉRDÉS FELELET

Neve: Irtzl Károly.
Kora: 28 év.
Munkahelye: Magyar Hajó- és Darugyár.
Beosztása: közgazdasági csoportvezető (közgazdasági főosztály).

— Hogyan kerültél az MHD-ba és milyen feladatok várnak rád az első időben, egyszóval hogyan indul el egy végzős hallgató a közgazdasági pályán?

— Én a hajógyárral társadalmi szerződést kötöttem és az egyetem után rögtön az üzemgazdasági osztályra kerültem. Ezután 7—8 hónapig végigjártam a különböző osztályokat, mindenhol több-kevesebb időt töltöttem. Megismerkedtem az ügyrenddel és kisebb feladatokat oldottam meg. Konzultációs kérdéseket is tehettem. Természetesen el kellett sajátítanom a hajógyártás technológiai folyamatát is, persze csak fő vonásaiban. Mindenről feljegyzést készítettem, amely a végén egy nagy füzetet töltött meg.

— Ezután részletes jelentést kellett írnom arról, amit tapasztaltam. Ezt nagyon komolyan vették, tulajdonképpen ezen múlott, hogy főnökeim hogyan vélekednek majd képességeimről.

— Vajon minden vállalatnál ilyen lelkiismeretesen foglalkoznak a fiatalokkal?

— Azt hiszem, hogy a nagyvállalatoknál így van. Hallottam azonban olyan esetről is, amikor a főnök így válaszolt az új kollégának: „Foglalja el magát valami hasznos dologgal." Egyszerűen nem tudtak neki munkát adni.

— Mikor s milyen témákban kezdtél önállóan dolgozni?

— Félév elteltével önálló munkát kaptam. Meggyőződésem, hogy egy kezdő szakembert nem szabad túl nehéz problémák elé állítani, ennek ellenére az én eső feladataim nehezek voltak, pl. a befejezetlen állomány optimalizálásának lehetőségei, vagy átlagos anyagkészlet megállapításának számítási fetételei. Egy állóeszköz-kihasználással foglalkozó dolgozatomat az MTA Ipargazdasági Kutatócsoportjának pályázatára beküldtem és 3. díjat nyertem.

— Volt-e lehetőséged önálló kezdeményezésre munkád során?

— Az egyéni kezdeményezés jó, de találkozni kell az aktuális feladatokkal. Ha valamilyen problémát ki szeretnék dolgozni, akkor feltétlenül olyan vezetővel kell konzultálnom, aki ismeri a vállalati koncepciót, a fő célkitűzéseket. Egyébként a fő feladatokat az osztályvezető, vagy közvetlenül a főosztályvezető adja. Ilyenkor a megbeszélést rögtön követi a témavázlat kidolgozása és elfogadtatása. Ezután következik az irodalomkeresés és a már ismert többi munkaszakasz. A kész dolgozatot be kell nyújtani és „megvédeni".

Amennyiben elfogadják, továbbküldik az érintett szervnek és a javaslatokat megvalósítják. Persze ez nem ilyen egyszerű, sokszor mint egy újítónak meg kell küzdeni az aggodalmaskodókkal.

— Már elég régen dolgozol ahhoz, hogy meg tudd ítélni, mi az alapvető különbség az egyetemi tanulmányok és a gyakorlat között? Mi az, ami az egyetemi oktatásban megvalósítható és a gyakorlatban jól hasznosítható lenne?

— A teljességre való törekvés nélkül, csak egy-két gondolatot szeretnék elmondani.

Az egyetemen hallgattunk egy sor előadást és telév végén leviszgáztunk. Nem voltunk rákényszerítve arra, hogy lássuk az összefüggéseket, hogy komplex módon gondolkozzunk. Hiányoztak az esettanulmányok. Mondanék egy példát: Az MHD-ben az állóeszköz-kihasználási mutató viszonylag alacsony. Ebből azonban korántsem szabad levonni olyan következtetést, hogy a vállalat rosszul dolgozik. Meg kell vizsgálni a piaci helyzetet, a munkaerő kérdését, azt, hogy az esetleges műszakszámemelés milyen beruházásokkal jár. De még szociológiai kérdéseket is be kell kapcsolni, sőt számolni kell a régi hajógyári hagyományokkal.

A másik kérdés az, hogy az egyetemi példák túl ideálisak. Igaz ugyan, hogy így könnyebb megérteni őket, de teljesen elméleti síkon mozognak.

— Melyek voltak azok a tárgyak, amelyeket jól tudtál hasznosítani és mi volt az, amire kevésbé volt szükség?

— Kezdjük mindjárt a **statisztikával és a számvitellel.** Elemzés ezek nélkül alig képzelhető el. Ugyanakkor a könyvelés részletes technikai ismeretére nekem nem volt szükségem.

A **politikai és ideológiai** képzést egyetemi éveink alatt soknak találjuk, de mint utóbb kiderült, ez a „sok" a kötelező irodalom feldolgozása volt. Szerintem egy jobb jegyzettel kevesebb idő alatt el lehetett volna ezt sajátítani. **Az azonban biztos, hogy a közgazdásznak különösen fontos kellő ideológiai talajon állnia. A politika és gazdaság kapcsolata lassan szólammá vált, pedig minden gazdasági munkánál ezt figyelembe kell venni.** Egy mikroökonómiai feladathoz nem feltétlenül szükséges a politikai gazdaságtan részletes ismerete, míg népgazdasági szinten ez elengedhetetlen.

Az iparvállalatok tervezése és szervezése keretén belül sok esettanulmányra van szükség. Jó lenne, ha élő vállalati problémát a tanszék oktatói esettanulmánnyá dolgoznának fel és megoldatnák a hallgatókkal.

Technológia. Mindenkinek meg kell értenie, hogy minden gazdasági folyamat műszaki alapokon nyugszik. Olyan kategóriák is, mint az ár, az önköltség, stb. Az adott vállalat gyártási tényezőit, műszaki adottságait ismerni kell. Ki kell alakítani a műszaki készséget, s a műszakiakkal a közös nyelvet, hiszen ma a problémák többségét team-ekben oldják meg. A piaci manőverhez ugyanúgy szükség van a műszakiakra, mint ahogy a gyártmányfejlesztéshez a közgazdászokra.

A matematikai ismeretekkel szerintem az a helyzet, hogy a közgazdásznak kell annyira értenie a matematikához, hogy azt át tudja adja a matematikusnak és a megoldást át tudja ültetni a közgazdasági valóságba. Nagyon keveslem az elektronikus számítógépekkel kapcsolatos oktatást. Meg kellenne ismertetni a hallgatókkal, milyen konkrét feladatokra lehet a computereket felhasználni.

— Tudnál-e néhány hasznos tanácsot adni a végzős közgazdász hallgatóknak, hogy jobban be tudjanak illeszkedni a vállalat életébe?

— Hogyan viselkedjék egy közgazdász kezdetben? Mindenki saját elméletet, alapjait igyekszik a gyakorlatban keresni. Ez azonban rejtve van, sok a felszíni sajátosság. Ettől azonban nem szabad elkedvetlenedni és azt gondolni, hogy az egyetemi tanulmányok fabatkát sem érnek. Mindig arra kell törekedni, hogy a vállalat összes sajátosságait töviről hegyire megismerje, anélkül el sem lehet indulni. Nem szabad úgy viselkedni, hogy az nagytépűnek tűnjék, sem pedig úgy, hogy az illető „magas" elméleti tudását fitogtassa. Érdemes, sőt szükséges jó személyi kapcsolatokat kialakítani, megismerni a különböző vezetők véleményét. A jó kapcsolat kialakítása azért is fontos, hogy az ember munkájához objektív információs anyagot kaphasson. Ki kell puhatolni, vajon várható-e, hogy a **főnök** feladatokkal látja el, vagy saját maga induljon el a dolgok után.

— Hogyan tarthat lépést a korral a gyakorlati szakember?

— Hogy ez mennyire fontos, azt maga a gazdaságirányítás rendszerének változása bizonyítja. Mi még nem tanultuk az egyetemen a gazdaságirányítás új rendszerét. Sok új ismeretanyag elsajátítására gondolkodásbeli és szemléleti átállásra volt szükségünk ahhoz, hogy dolgozni tudjunk. Kevesen tudják, hogy a fiatal közgazdászok számára igen széles körű tudományos tevékenységet segít elő és biztosít az *MTESZ Ipargazdasági Bizottságán* belül a *Fiatal Közgazdászok Bizottsága* (FKB). Ez a szervezet gondoskodik a továbbképzésről, az érdekvédelemről, arra törekszik, hogy mindenki képzettségének megfelelő munkaterületre kerüljön. A szervezet önképzőköri munkát és rendszeres klubéletet biztosít.

— Ehhez kapcsolódik az a kérdés, hogyan egyeztethető össze a kutatás — önképzés — a mindennapi munkával?

— Kutatni „másodállás" jelleggel kell, ezt a vállalat nem fizeti meg. A konkrét feladatot elvégezni kötelesség. *Egy adott probléma általánosítása már kutatómunka, a siker legkisebb garanciája nélkül.* Az Akadémián, vagy egyéb tudományos intézetekben kutatómunkát lehet végezni, viszonylag hosszú átfutási idővel. A vállalatnál sokkal rövidebb idő alatt már produkálni kell.

— Végül szóljunk az anyagi megbecsülésről és a jövő kilátásairól.

— Ma 2500—3000 forintos fizetést különösebb kvalifikáció nélkül is el lehet érni, szerintem, a szellemi munka ma még nincs kellően megfizetve. A műszaki és közgazdasági munkát ma már nagyjából egyformán fizetik, sőt a közgazdászok pozicionális elhelyezkedési lehetősége kedvezőbb. Hogy mi kell a „felemelkedéshez"? Sok ötlet, fantázia és sok produktum. *Természetesen a vállalati és egyéni értékítéletnek egybe kell esnie, tehát az egyén mindig „olyat" termeljen, ami a vállalatnak is hasznot hoz.* Ma már az igények megnőttek és vele a fizetések is. Én meg vagyok elégedve munkámmal és az eddig elért 3000 Ft-os fizetésemmel is. — *A szellemi munka termelékenységének emelésére azonban még hiányoznak a kellő ösztönzők, hiszen a mai átlagbérszabályozás mellett nem éri meg a vállalatnak, hogy kevés, de jól fizetett kvalifikált szakembert alkalmazzon.* Ezen túlmenően törekedni kell arra, hogy a közgazdászok átfogó, eredményességében fontos komplex gazdasági feladatokat kapjanak és ne a munkarenddel kössék őket az asztalhoz.

KAZÁR PÉTER

HÍREK

Rektori előterjesztésre a *Művelődésügyi Minisztérium* a következő kinevezéseket hagyta jóvá:

Huszár Istvánnak, a Központi Statisztikai Hivatal elnökének a **„címzetes egyetemi tanár" —, Berend Ivánnak,** az Országos Tervhivatal Beruházási és Építési Osztálya vezetőjének, **Rabi Bélának,** az Országos Tervhivatal Beruházási Főosztálya vezetőjének, **Ruzsás Lajosnak,** a Magyar Tudományos Akadémia Dunántúli Tudományos Kutató Intézete osztályvezetőjének, **Akar Lászlónak,** a Pénzügyminisztérium Nemzetközi Pénzügyi Kapcsolatok Főosztálya vezetőjének, **Timár Jánosnak,** az Országos Tervhivatal Munkaerő és Életszínvonal Távlati Tervezési Osztálya vezetőjének, **Fenyő Imrének,** a Belkereskedelmi Minisztérium Közgazdasági Főosztálya vezetőjének a **„címzetes egyetemi docens"** címet adományozta.

★

Uj oktatói kinevezések:

Szabó Imre adjunktus (filozófia tanszék), **Sólyom Antal** tanársegéd (filozófia tanszék),

★

Uj gyakornoki kinevezések:

Andics Jenő (munkatudományi csoport), **Jándi Margit** (nyelvi tanszék), **Fábián András** (belker tanszék), **Koncz Katalin** (munkatudományi csoport), **Kővári György Péter** (munkatudományi csoport), **Nyers Rezső** (népgazdaság tervezése tanszék), **Spitzer György** (politikai gazdaságtan tanszék), **Uszkay Péter** (matematika tanszék), **Nagy Márta** (ipargazdaságtan tanszék).

★

Kitüntetés

Az **Országos Béketanács Elnöksége** a budapesti béketalálkozó alkalmából **dr. Barczán Endrének,** a nyelvi tanszék docensének a békemozgalomban kifejtett eredményes tevékenysége elismeréséül a békemozgalom kitüntető jelvényét adományozta.

Milyen változások lesznek a Honvédelmi Ismeretek oktatásában?

A múlt tanévtől kezdve kormányrendelet írja elő az ország közép- és felsőoktatási intézményeiben a honvédelmi ismeret oktatását. Egyetemünk honvédelmi oktatási felelőse, *dr. Selmeci Lajos* elvtárs, a belker. tanszék adjunktusa, rövid tájékoztatót adott az új tantárggyal kapcsolatos tudnivalókról.

— Mennyiben tér el az új tantárgy a régebben oktatott polgári védelmi ismeretektől?

— Az új tárgy tartalmilag és formailag is eltér a polgári védelem tárgytól. Egyrészt általános katonai ismereteket kívánunk nyújtani, ide tartozik a modern haditechnika, fegyveranyagismeret, valamint leszűkítve és modernizálva a polgári védelmet.

— A tavalyi kísérleti év újdonsága volt a lőkiképzés. Milyen tapasztalatok vannak ezzel kapcsolatban?

— A tantárgy keretében tartott „legkatonásabb" foglalkozás a lövészet volt. Sokan itt találkoztak először a lőtéri fegyelem fogalmával, amit a legszigorúbban betartunk. Ez, gondolom, nem szorul bővebb magyarázatra, hiszen a kispuska nem olyan „kicsi", hogy ne lehetne veszélyes emberéletre.

— Az orvostudományi egyetem és a műszaki egyetem speciális oktatási programmal rendelkezik, amelyben a honvédelmi ismereteket az egyetem profiljának megfelelő formában adják elő. Egyetemünk rendelkezik-e ilyen programmal?

— A rendelet a kögazdasági egyetem számára nem ír elő speciális tananyagot. Oktatói kollektívánk kezdeményezése alapján azonban összeállítottunk egy tananyagot, amely tartalmazza a legfontosabb ismereteket, például a gazdaság felkészítése a háborúra, vagy mit jelent a gazdaság számára a háború témákat.

— Befejezésül, kérem, mondja el az oktatás technikai lebonyolítását, miképpen oldják meg?

— A honvédelmi ismereteket hat félév során adjuk elő. Félévenként 12—15 órában. Igyekszünk elkerülni az összeütközést a különféle koncentrációs időszakokkal és egyéb előadásokkal. Néhány óra anyagát beépítjük más „polgári" tantárgy anyagába. A hadseregből leszerelt hallgatók számára félhivatalosan nem kötelező a részvétel, de az előadásokon ők is találkozhatnak olyan témákkal, amilyennel a hadseregben nem foglalkoztak. Vizsgakényszer nincs. A távolmaradókat viszont beszámolóra kötelezzük, ami tankönyv híján nem könnyű feladat.

Az elmúlt évben — mondotta Selmeci elvtárs —, s még idén is a kezdeti nehézségeket kell leküzdenünk. Mivel az oktatás tárgyi feltétele korántsem biztosított, de meggyőződésem, hogy a honvédelmi nevelés szükséges és hasznos ismeretekkel gazdagítja a hallgatókat.

Meruk József

Halmaz, sej...!

Mottó: E kis írásban szereplő halmazok és egyéb szereplők csupán a képzelet szülöttei. Ha valaki mégis... hát arról nem tehetek.

Adva van „A" halmaz, azok a tanulók, akik nagyon tudják a matekot, valamint adva van „B" halmaz, azok a tanulók, akik kevésbé tudják a matekot. Vegyük ezek egyesítését: AUB = akik legalább számolni tudnak. J alaphalmaznak (összes tanulók) részhalmaza A és B, valamint (A U B) komplementere (A—n és B-n kívüliek). (A U B) komplementere viszont egyenlő: azok a tanulók, akik egyáltalán nem tudják a matekot. Ha viszont egyáltalán nem tudják a matekot, akkor „nem tanulók", tehát nem tartozhatnak az J alaphalmazba. J alaphalmazba azonban bele kell tartozni (A X B) komplementerének, mivel csak így lesz teljes rendszer. Ha viszont a „nem tanulók" beletartoznak „J" alaphalmazba, akkor üres halmazt (∅) kell képezniük. Az üres halmaznak viszont egyetlen eleme sincs.

Ez az a pont, ahol az ember elkezd gondolkodni. Felrémlik egy régi igazság: „Gondolkodom, tehát vagyok." Ha viszont ezen gondolkodom, akkor vagyok, s most már csak az a kérdés, hogy mi: tanuló vagy nem tanuló. Ha tanuló vagyok, akkor legalább egy kicsit tudom a matekot, ezt pedig belátás alapján mindjárt el is vetem. Ha viszont nem vagyok tanuló, akkor hogyan tartozhatom „J"-be. Végiggondolva az összes lehetőséget, csak az üres halmaz marad. Ha viszont üres halmaz vagyok, akkor nincs egyetlen elemem sem. Ha nincs egyetlen elemem sem, akkor nem vagyok. Ebből világosan következik, hogy a régi igazságnak nincs igaza.

SIMOR ISTVÁN

Októberi klubprogram

2-d	csütörtök	Bridzs-kör
3-a	péntek	Pol-Kviz
4-e	szombat	Magnóstánc
5-e	vasárnap	NEOTON klubtánc
6-a	hétfő	Szünnap
7-e	kedd	Freudizmus és pszichoanalízis
8-a	szerda	Beszélgetés Koncz Gáborral
9-e	csütörtök	Disc Jockey
11-e	szombat	Magnóstánc
12-e	vasárnap	NEOTON klubtánc
13-a	hétfő	Szünnap
14-e	kedd	Értelmiség 69
15-e	szerda	Filmklub 69

GYERTEK A POL-KVIZRE!
Október 3-án, pénteken
a klubban!

Gólyahír

JÖN! GÓLYABÁLI KÜLÖNKIADÁS!
avagy
Hogyan kerül a sexi a Közgazdászba?

BOLDOGAN MONDOTT — IGENT!

Az egyetemre bekerülni nem könnyű, bentmaradni és becsülettel végig helytállni sem az, de a diploma megszerzése után is az egyetem falai között maradni már csak nagyon keveseknek, csak a „szerencséseknek", a „kiválóságoknak" sikerül.

Azt mondtam, szerencsés emberek; igen azok, de a szerencse korántsem lett volna elegendő egyikük esetében sem ahhoz, hogy tanáraik kollégáikká fogadják őket. Ehhez az évek során végzett becsületes, komoly, nehéz és eredményes munka kellett.

A kötelező tananyag mellett — ami maga sem csekélység, sem mennyiségét, sem minőségét tekintve — megragadni egy kérdést, és annak tanulmányozásában elmélyülni, nem kevés áldozattal, a szórakozásról való majdnem teljes lemondással jár.

Mégis ezek az emberek nemcsak tanulmányaikkal törnek élre, de szinte törvényszerűen ők azok is, akik a KISZ-munkából is kiemelkedően részt vállalnak, és ott is vezető szerephez juttatja őket társaik megbecsülése.

A bentmaradtak közül elsőnek *SPITZER GYÖRGY*-öt kerestük meg a politikai gazdaságtan tanszéken, és megkértük beszéljen magáról, eddigi eredményeiről és további terveiről. Őt egyébként, ha

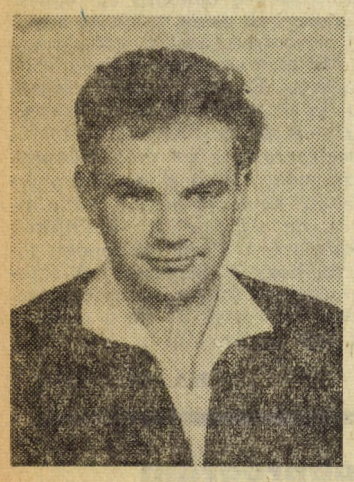

névről nem is, látásból biztosan nagyon sokan ismerik. A felsőbb évfolyamok hallgatói emlékezhetnek rá, ő az, aki a klub politikai előadásain, vitáin mindig csöndesen, átgondoltan, okosan szólt hozzá, vagy tette fel a többieket is érdeklő kérdést. Nem utolsósorban ő az, akit minden díjkiosztó-ünnepségen nyertesként szólítottak a dobogóra. Az elsősök viszont már politikai gazdaságtan oktatóként ismerték meg.

Közismerten szerény, de eredményeire méltán lehet büszke;

A Marx Károly születésének 150. évfordulója tiszteletére rendezett tanulmányi versenyt, a TDK-pályázat első díját, az idén először megrendezett Marxista Tudományos Diákkörök Konferenciáján, Debrecenben is első díjat nyert dolgozataival.

Elmondta, különösképpen két kérdéskomplexum ragadta meg figyelmét, *az egyik a marxi termelési ár kérdése* — ezt matematikai módszer segítségével magyarázza (első hallásra nagyon újszerű, de rögtön hozzáteszi, erre nem ő jött rá először, csak tovább folytatja a másokban is felmerült gondolatokat).

Másik témája — szakdolgozatát is erről írta, sőt ez évben ugyancsak erről szeretné doktori disszertációját elkészíteni — *az optimális növekedés kérdése.*

A komoly kutatómunkát igénylő, tudományos munkássága mellett három éven át csoportja KISZ-titkára volt, tavaly a KISZ-vb. mellett működő agit. prop.-bizottság tagjaként részt vett a politikai körök számára készített, részletes tematika kidolgozásában (és most eléggé fájlalja, hogy munkájuk felhasználatlan maradt). Egy budapesti közgazdasági technikumban vitakört vezetett, az egyetemen szervezett matematika korrepetálásokat összefogta és vezette — mindezzel oktatási gyakorlatot próbált szerezni, éppúgy, mint amikor már másodéves korában demonstrátorként tevékenykedett *Berei* elvtárs mellett.

A politikai gazdaságtan tanszékkel az egyetemi évek során végig „nagyon jó viszonyban" volt, és így érkezett el az a tavaly márciusi nap, amikor megérdeklődték, nem lenne-e kedve bentmaradni a tanszéken. Boldogan mondott igent, és most a Művelődésügyi Minisztérium egyéves ösztöndíjával gyakornok, az első évfolyamon három csoportban tanít, sőt rögtön patronáló tanár is lett. Tanárkollégái között még diáknak érzi magát, de tanítványai előtt fiatalságának csak előnyeit látja: még közelinek érzi a diákok helyzetét, problémáit.

Milyen tanár lesz? — erről ő maga így beszélt:

— Mindig úgy tanultam, hogy az anyag átvétele után azt néztem, fel tudnék-e tenni magamnak olyan kérdést, amire nem tudok válaszolni. Ha nem tudtam, csak akkor tettem le nyugodtan a könyvet. Most pedig jól akarok tanítani, és ha ez sikerül, akkor szigorúan fogom visszakérdezni az anyagot.

A nyelvtudás fontosságát hangsúlyozza, az egyén továbbfejlődése, tudásának gyarapítása érdekében, és egy igen érdekes javaslattal állt elő: — *ne a nyelvi tanszék adja ki a házi olvasmányokat, hanem a szakmai tanszékek idegen nyelvű, kötelező irodalmakat jelöljenek meg, mert elsősorban a szakirodalom fordítása lenne lényeges egy szakember számára* — itt természetesen nem azokra a szakokra gondol, ahol tárgyalóképes szinten kellene elsajátítani a nyelveket.

A még szokatlan tanári szerepkör mellett, állandóan továbbképzi önmagát is, miközben a könyvtár számára idegen nyelvű cikkekről ismertetéseket készít. Az októberben beinduló Marxista Diákakadémián középiskolásoknak politikai gazdaságtan előadásokat tart majd, már a jegyzet is készül számukra. Nagyon fontosnak tartja a politikai gazdaságtan „kivitelét" középiskolákba, hogy necsak valami ismeretlen akadályt lássanak benne...

Ez a nyár még két nagy eseményt tartogatott számára, és mindkettő sorsfordító jelentőségű: felvették a pártba, és megnősült.

Boldog? Elégedett? Szerencsésnek érzi magát? — mások, róla szólva, biztosan igennel válaszolnának, ő azonban így fejezte be a beszélgetésünket: **— Sohasem vagyok elégedett magammal, mindig hajt valami tovább-tovább. Nem tudok megállni, körülnézni, és a helyzetemet mérlegelni, csak előrenézek, és terveimet próbálom megvalósítani...**

BERKES JUDIT

Diákszeminárium — Vietnamról

A múlt hónapban fájdalmas hír járta be a világot. Elhunyt a vietnami nép szeretett vezetője, a nemzetközi munkásmozgalom nagy harcosa. Mindenütt meghatottan idézték fel a nagy forradalmár alakját, tevékenységét. A KISZ KB szeptember 17-én a Műegyetem klubjában magyar—vietnami diákszeminárium megrendezésével emlékezett Ho Si Minh-re. A mintegy 70—80 résztvevőt és a VDK budapesti nagykövetségének titkárát Török Imre, a KISZ VB titkára köszöntötte. Ezután Dr. Gombár József, a KB egyetemi és főiskolai osztályának vezetője ismertette Ho Si Minh életútját, és méltatta rendkívüli munkásságát. A mindvégig érdekes referátum után vietnami élménybeszámolók következtek.

Kende István, az Országos Béketanács elnökségének tagja, egyetemünk docense számolt be tapasztalatairól. Számadatokkal, tényekkel érzékeltette a vietnami nép immár 27 éve folyó küzdelmét. A rendkívüli körülményekre egy régebbi példa: 1945-ben 2 millió vietnami halt éhen. Ekkor adta ki Ho Si Minh a jelszót. „10 naponként egy napi böjt." S mindenki köteles volt földet művelni — még ha járdaszegélyt is. Az eredmény nem maradt el. Két hónap alatt megszüntették az éhinséget. Hasonló hallatlan akaraterő és elszántság nyilvánul meg napjainkban Vietnamban — fejezte be hozzászólását Kende elvtárs.

Bognár Róbert, az ELTE hallgatója Ho apóval, a rendkívüli és mindvégig egyszerű emberrel való találkozásáról szólt, majd Diósdi László, a Népszava munkatársa összegezte vietnami útját. A diákszemináriumot Vietnamról szóló filmvetítés fejezte be.

—K. Ö.—

Bemutatjuk

Név: Halász Géza.
Évfolyam: III.
Szak: ipar.
Sportág: úszás.
Egyesület: BEAC.

15 éve a Szolnoki Dózsában kezdett úszni e riport alanya. Először a mell-, majd a hátúszásra specializálta magát. Az utóbbinál maradt mindmáig.

1965-ben országos ifjúsági bajnokságon 6., egy év múlva a felnőtt élmezőnyben 7. Legjobb eredménye 100 m háton 1:10, 200-on 2:34,6. 1968-ban a rövidebb távon főiskolai bajnok, 69-ben 3. Két alkalommal volt harmadik a Siófok—Bfüred közti 13 kilométeres Balaton-átúszó bajnokságon. Halász Gézáról tudni kell még azt is, hogy lapunk szerkesztőségének oszlopos tagja. Kiváló karikatúrista, de a cikkírásban is otthon van. Ezenkívül még az énekkar tenoristája, most készül az együttessel finnországi vendégszereplésre.

— Véleményed szerint nem sok ez egy kicsit?

— Nem, mert én nagyon szeretek közösségben tevékenykedni. Imádok rajzolni, énekelni, úszni. Gyakran járok színházba, az Operába bérletem van. Az igazsághoz az is hozzá tartozik, hogy tanulmányi eredményem csak közepes, de az idén jobb lesz.

— Hányszor van egy héten edzésed?

— Háromszor. Megmondom őszintén, hogy a sportban komolyabb eredményre nem számítok, viszont víz nélkül nem tudok élni. Így védekezem a felesleges kilók ellen.

— Most éppen hová készülsz?

— A KEFIR-re. Lemossuk a kultúrosokat!

Úgy legyen!

Lantai

A menzabizottságról

Érdekvédelmi bizottságunk mellett már az elmúlt évben megkezdte munkáját a menzabizottság. Vezetője *Fehér Alajos* III. éves agrár szakos, tagjai: *Böröcz Sándor, Kökényessy Géza* agrár- és *Simon Erzsébet* IV. éves tervmat. szakos hallgatók. Tevékenységünk reklámozása helyett olyan tényeket említenék, mint például a pénztárnál az ebédjegy teljes értékének csokoládé vagy más édességre való beváltása; a változatosabb vacsorák, és hidegvacsorák bevezetése stb. *Az ételek minőségére vonatkozó bármilyen panaszokkal, személyesen felkeresheti bárki a menzabizottságot a III. emelet 323-as helyiségben.*

★

Idén többen is szóvá tették a menzai sorban állást, a megnövekedett várakozási időt.

Már az elmúlt tanévben átalakítások kezdődtek étermünkben, melyek a kulturáltabb étkezésünk érdekében történtek. A karbantartási munkák sajnos a nyári szünet alatt nem fejeződtek be, s ehhez járult még egy súlyosbító körülmény, hogy a konyha személyzete nem tért vissza időben a balatoni idénymunkáról.

Az is növelte a problémát, hogy a vacsoralétszám 700-ról 900-ra növekedett. Egyetlen kézenfekvő megoldás kínálkozott: egyetemi hallgatók idénymunkájával megoldani a munkaerőhiányt és két vacsorakiosztóhelyet létesíteni.

A menzavezetőség is maximális segítséget nyújtott ahhoz, hogy szeptember 23-tól 3—4 percre csökkentsük a vacsorára várakozás idejét.

Hasonló a helyzet az ebédnél is. Ezen a nagyobb gyakorlattal rendelkező pénztárosok beállításával kívánnak segíteni, s ha ez nem hozna jelentős eredményt, természetesen ez irányban is tárgyalni fogunk a menzavezetőséggel.

A hidegvacsorákkal kapcsolatos panaszoknak helyt adva a jövőben igyekeznek — az áruszállítási nehézségek ellenére is — nagyobb választékot biztosítani. Figyelembe véve azonban a nem nagy értékű vacsorajegyet (5,50 Ft) valamint a nagy létszámú (900) vacsorázókat, az ételeknek szigorúan meghatározott skálája áll rendelkezésükre.

Sokan panaszkodtak arra, hogy 2 órakor az a la carte választékai a nulla felé konvergálnak. A menza vezetősége ezzel kapcsolatban arra kért, vegyük figyelembe, hogy a fél 12-re elkészített ételek ha fél 3-ra nem kerülnek kiosztásra, veszítenek értékükből, s a megmaradt étel veszteséget jelent a vállalatnak.

Felvetették a fogyóeszközök kérdését is. Az elmúlt tanévben mintegy 80 ezer forint értékű fogyóeszköz rongálódott meg, vagy egyszerűen elindult gazdagítani a kollégiumi szobák berendezését.

Kérik, hagyják a poharakat, evőeszközöket az étteremben, mert ezeknek hiánya is növelheti a déli csúcsforgalom várakozási idejét.

— fehér —

A menzabizottság vezetőjének „A menzabizottságról" írt cikkéhez szeretnénk néhány megjegyzést fűzni. A cikkben említett érvek nem változtatnak az alábbi tényeken.

1. A déli csúcsforgalom idején tálca-, pohár- és evőeszközhiány van — egyszóval hiányzik mindaz, ami az étkezéshez szükséges. Ha egyik vagy másik van is, valami mindig hiányzik. S ezt nem lehet csak a „fogyóeszközök eltűnésének" rovására írni.

2. Az a la carte részen az ételek ára nincs feltüntetve. Úgy érezzük, ez nem munkaerő- vagy fogyóeszközhiány problémából adódik. Bár erre már felhívtuk a menza vezetőjének figyelmét, változás még nem történt.

3. Tény, hogy már egy órakor az a la carte választéka a nulla felé konvergál, s ezzel szinte kényszerítik a hallgatókat, hogy még az óralátogatások rovására is fél 12 és fél 1 között ebédeljenek. Nem kétséges, hogy ez a rövid intervallum torlódáshoz vezet. Azt az érvet, miszerint, „a fél 12-re elkészített ételek, ha fél háromra nem kerülnek kiosztásra, veszítenek értékükből, s a megmaradt étel veszteséget jelent a vállalatnak" sajnos, nem tudjuk elfogadni. Szeretnénk, ha a menzabizottság sem fogadná el.

4. Az ételadagokkal igen sok esetben nem vagyunk elégedettek. Többször is előfordul, hogy egyikünk csak feleannyit kap a tányérjára, mint például a sorban előtte álló. Érthetetlen számunkra például az is, hogy a legnagyobb gyümölcsszezonban miért osztanak sokszor rothadt gyümölcsöket a vacsorához?

Érveink a bizonyíték rá, hogy a menzabizottságnak még bőven akadna munkája.

Szerkesztőbizottság

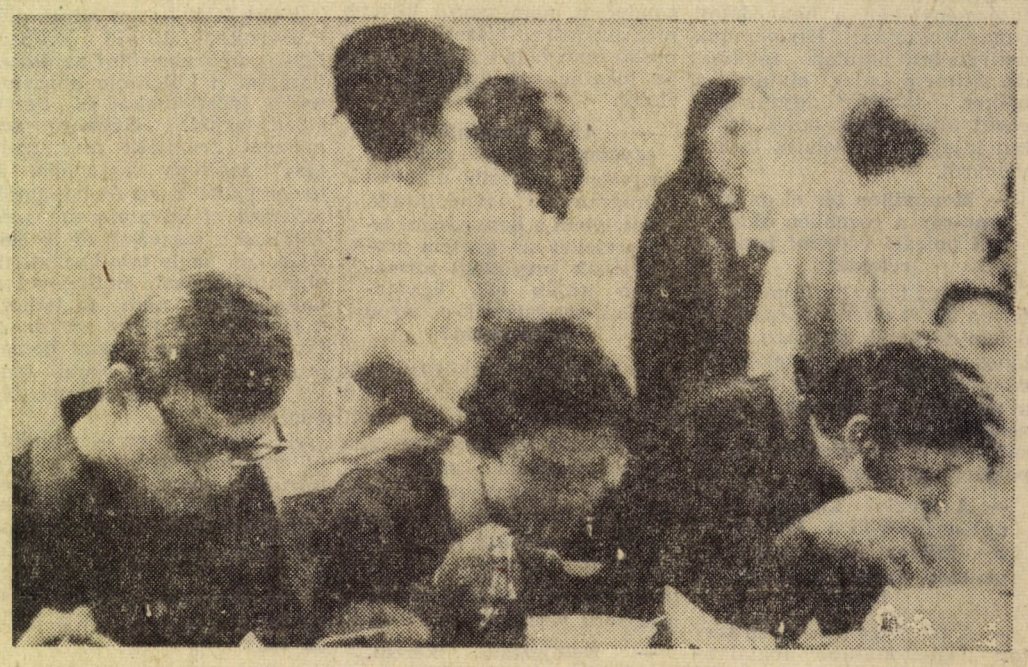

Ez a művészet! Tíz perc alatt megebédelni...

(Foto: Kddár)

ULTIMÁTUM

Találkoztam az Erőszakos Emberrel. Ott állt az egyetem kapujában, az állványok alatt, vasárnap este tüzes kard nélkül, de nagyon öntudatosan. Igaz, nem mindennapi feladatot kapott ismeretlen megbízóitól: El kell kergetni minden élőlényt a bejárattól. Minthogy sokan meggondolatlan elhatározásból a klubba akartak bejutni, ezen az estén, ahol a NEOTON együttes játszott, Emberünknek nem volt könnyű feladata. Annál is inkább, mert csupán alaplan rémhírnek bizonyult, hogy a nagy tömeget vonó együttes az aulában tszik majd. Mit tehetett ást az ERŐSZAKOS EMBER, mindenkit igyekezett beszélni abbeli szándékáról, hogy a klubba bejusson. „Hiába is mennél e, onnan is visszaküldenek, ert olyan nagy a tömeg, hogy nincs talpalatnyi hely, különben is minden jegy elfogyott" — mondta és gyengéd szigorral kifogásolta emberi gyarlóságomat, hogy mindezt nem akarom magamtól is belátni.

Addig beszélt az Erőszakos Ember, hogy végül is visszarettentem a dolgoktól, nem merve vállalni a kockázatot, ha bejutok az épületbe és fellopakodom a klubba? Hátha a nagy tömegben meglökök valakit a könyökömmel?

Mit tehettem. Elmentem moziba. Mostanáig azonban azon elmélkedtem, miért kell az ilyen nagy tömeget vonzó rendezvényt éppen a klubban műsorra tűzni! S akkor talán nem volna szükség az Erőszakos Emberre sem, aki jobban teszi, ha ezentúl messzi elkerül.

Nem szeretem a verontást!

—Kovács—

Óh, hol késel az éji homályban?...

JEGYZETEKRŐL, TANKÖNYVEKRŐL

Nem akarok GŐZGÁZ GERZSON konkurenciája lenni, de úgy érzem, az ő csipkelődő stílusára szükségem van ebben a cikkben. Mert miről is van szó? Az egyszeri diák bejön szeptemberben az iskolába, és — bár eleinte látni se akarja — előbb-utóbb szüksége van jegyzetre, tankönyvekre. Két-három hét múlva már illik, hogy legyen miből tanulni a szemináriumokra, annál is inkább, mert a röpdolgozatok száma évről évre növekedést mutat. Egyetemünkre fokozottan vonatkozik az a tétel, hogy az évközi rendszeres munka nélkül nem lehet megélni.

Az előírt jegyzetek 20—30 százaléka még mindig nem kapható. A fejlődő, állandóan változó tudományágak újabb és újabb eredményei természetesen elavulttá tesznek egy-egy régebbi kiadású jegyzetet és az új, esetleg nem készül el időben. *Jó, de akkor miért nem kapható például a nyelvi jegyzetek egy része, melyek többsége utánnyomással készül? — kérdezzük meg Tóth Gáspár adjunktust.*

— A nyelvi tanszék határidőre leadta a rendelést a Tankönyvkiadóhoz. Egy-két hetet még el lehet nézni, de azt, hogy a hiányzó jegyzeteket október végére ígérik — érthetetlen! Előfordul gyakran olyan eset is, hogy II. félévi jegyzetek már szeptemberre elkészülnek, ami viszont az első félévben szükséges, az csak a vizsga előtt jelenik meg.

Beszélgettem *Banka elvtárssal* is, az ő kezébe futnak össze a tanszékek megrendelései.

Mutatja az elküldés időpontját, március hónapi dátumokkal — döntő többsége, tehát jóval a határidő előtt.

Véleménye szerint kétségtelenül nagy a nyomda terhelése ezekben az időkben, de hónapos késéseknek nem szabadna megtörténnie. Különös esetet is említ, az elsősök két dialmat könyvvel is rendelkeznek, kinek ilyen, kinek olyan, így nem olyan egyhangú (ez valószínűleg nem a Tankönyvkiadó hibája).

Andics Jenő, a szociológiacsoport nevében elmondotta, hogy ők stencilezéssel segítenek a bajokon. November közepéig mindenki kézhez kapja az anyagot, úgy, hogy a vizsgáknak semmi akadálya nem lesz.

Ez a négy kiragadott példa természetesen nem ad átfogó képet, de nem is az a célom. A példák tipikusak, s a problémák egyre égetőbbek. Ha nincs jegyzet, vegyünk a felsőbb évesektől, vagy tanuljunk a könyvtárban. A felsősök általában nem jöhetnek szóba, éppen a jegyzetek gyors elavultsága miatt. A könyvtárról külön érdemes néhány szót szólni. Mint minden évben, most is tisztaság, csend, segítőkészség a keresésnél.

Viszont egyes jegyzetekből és a kötirodalmak többségéből az olvasótermi példányszám az érdekeltek összlétszámához viszonyítva kevés.

Hovatovább odajutunk majd, hogy reggel 7-kor már sorszámosztás lesz a könyvtár előtt, olyan harcok dúlnak egy-egy anyagért.

Összefoglalva, ezek a problémák nem új keletűek. (Nem egy precedens volt az elmúlt évben arra, hogy a jegyzethiány miatt egy-egy vizsgát nem tudtak megtartani.) Magasabb fórumoknak kell összefogni annak érdekében, hogy egyetemünk évről évre magasabb színvonala — kielégítő jegyzetellátással párosuljon!

(—Veres—)

Szakszemináriumok a belkereskedelmi tanszéken

Fő feladat: módszertani alapok nyújtása

A reform bevezetése óta a hallgatók csak a II. évben kerülnek kapcsolatba a tanszékkel. Ekkor indulnak be a különböző szakszemináriumok, amelyek arra hivatottak, hogy beavassanak a szakmába, az átfogó elméleti, alapozótárgyak helyett, a konkrét közgazdaságtan különböző területén meglévő problémákat vessék fel, és tárgyalják meg.

Ezzel kapcsolatban kerestük meg a belkereskedelmi tanszéken *dr. Kolacsek András és dr. Molnár László docenseket.*

Milyen szakszemináriumokat indít a tanszék a tanévben? — tesszük fel az első kérdést.

— A III. évfolyamon rendszeresen beindítjuk a kereskedelem gazdaságtana előadásaihoz kapcsolódó szemináriumokat, melyeket heti két órában, két féléven keresztül tartunk meg. A foglalkozásokat mindig azzal kezdjük, hogy az elsőn kiválasztunk 6—8 témát. A témák kidolgozására jelentkezni lehet. Például a harmadik csoport a következő témákat kapta:

1. Élelmiszerfogyasztás és a forgalom összefüggései.
2. Ruházat.
3. Tartós fogyasztási cikkek.
4. Bútor.
5. Vegyesipari cikkek.
6. Vendéglátás.

A harmadik évfolyamon a második félévben 12 szakszemináriumra jelentkezhetnek a hallgatók. E témakörök szerint mennek üzemi gyakorlatra is.

A kereskedelem gazdaságtana szakszemináriumok tulajdonképpen csak bevezetők, „előjátékok" a IV. évfolyamon beinduló szakszemináriumokhoz képest, melyek a belkereskedelem különböző ágaihoz képeznek ki szakembereket.

Idén a következő szemináriumokat hirdeti a tanszék:

1. Fogyasztás távlati tervezése.
2. Kereskedelem jövedelmezőségének elemzése és tervezése.
3. Nagy- és kiskereskedelmi vállalatok áruforgalmi és pénzügyi kapcsolatai.
4. Csomagolás- és reklámhatékonyság.
5. Piackutatás és döntés.
6. Marketing.
7. Fogyasztás és forgalom.
8. Üzemgazdasági elemzések — fejlesztési döntések megalapozása.
9. Vendéglátás, idegenforgalom.
10. Szövetkezeti kereskedelem.
11. Munkaszervezés.
12. Kereskedelmi beruházások hatékonysága.

— A keretek, úgy tudom, korlátozottak, tehát milyenek a választási lehetőségek a szemináriumok között, és túljelentkezés esetén, milyen kritériumok alapján szelektálnak?

— A szemináriumok tanárokhoz kapcsolódnak. Minden tanár meghirdet valamilyen szemináriumot, van aki kettőt is, s erre lehet jelentkezni. E témák között is vannak divatosak, melyekre nagy a túljelentkezés. Ilyenek például a vendéglátás és idegenforgalom, a piackutatás és a reklám. Ez esetben igyekszünk meggyőzni a hallgatókat arról, hogy az elhanyagolt témák sem rosszak, *sokszor egy belker. közgazdásznak nagyobb szüksége van a szövetkezeti kereskedelemben, vagy a munkaszervezés területén való jártasságra, mint például reklámra.* Különben is a témák többé-kevésbé összefüggnek, vannak áthidaló megoldások, s végeredményben nem szabad, hogy a hallgatók ezt a specializálódást pályaválasztásnak tekintsék. Ennek ellenére nem árt, ha a III. évesek úgy orientálódnak, hogy már gondolnak a szakdolgozatra, a szakmai gyakorlatra és leendő munkahelyükre is.

Mint ismeretes, három alkalommal kell valamilyen dolgozatot, illetőleg kiselőadást produkálni: egyszer a kereskedelmi gazdaságtana szeminárium alatt, kiselőadást, a 6 hetes és a 3 hónapos szakmai gyakorlat után szakdolgozatot, illetve diplomamunkát. Tehát okos dolog ezt egybekombinálni, ha lehet.

— Indul-e valamilyen új szeminárium a tavalyihoz képest?

— Igen. Ilyen a fogyasztás távlati tervezése szeminárium, melyben a fogyasztás tendenciáit, távlati tervezési módszereit elemezzük — népgazdasági szinten.

— Végső soron mi a célja a szakszemináriumoknak a szakmai képzésen kívül?

— Elsődleges célja, hogy önálló kutatómunkára késztessen. Elmélyítse és használható tudássá váljanak az előadáson hallottak. Mikor kiadunk mindenkinek egy témát, *a hallgatók részéről van egy elég nagyfokú törekvés, hogy az oktatótól várják a hozzákapcsolódó irodalmat, ahelyett, hogy lemennének a könyvtárba, és megnéznék a katalógusokat. Például a beruházások témájánál, a „beruházások" címszót.*

E tevékenység fontos az önálló kutatómunka feilesztése szempontjából, ez kölcsönös vélemény- és információs csere is egyben, hiszen a tanár sem olvashat el mindent. Így elsősorban módszertani alapokat nyújtunk, mely alapokat aztán a szakma bármelyik területén hasznosíthat a hallgató.

Egerszegi Csaba

Az egyetemi sportmunkáról

Párt-végrehajtóbizottságunk januárban az agitációs és propagandamunka tárgyalásával együtt foglalkozott a kulturális és sportmunka nevelési vonatkozásaival, s akkor úgy döntött, hogy még ebben a tanévben napirendre tűzi az egyetemi Sportklub tevékenységét tárgyaló anyagot. Június 23-án összeült a pártbizottság, s az ülés napirendjén az egyetemi sportmunka szerepelt. Az ott elhangzottakat most kivonatosan ismertetjük.

A beszámoló a Sportklub és a pártszervezet kapcsolatára tért ki. Egyetemünkön a párt-, KISZ- és szakszervezet, valamint a sportklub kapcsolata zavartalan, bár még messze vagyunk attól, hogy a diák szakosztályvezetők, vagy sportaktívák tevékenységét a más területeken (szakszervezet, KISZ) végzett hasonló jellegű munkákkal egyenrangúan kezelnénk. Ebből következően a sportoló és sportvezető hallgatóinknak, ha pl. párttagfelvételüket kérik, vagy népköztársasági ösztöndíjra pályáznak, a Sportklubban végzett munkájuk mellett az egyetemi KISZ-szervezetben is tevékenyen kell dolgozniok. *Ez akkor helyes, ha a hallgató csak sportol a Sportklubban, de ha ott különböző — nem egy esetben igen fontos — közéleti, társadalmi tevékenységet is végez, akkor ezt el kell ismerni társadalmi munkának!*

AZ EGYETEM SPORTEGYESÜLETÉRŐL, A KÖZGAZDASÁGI SC-RŐL ÉS SZAKOSZTÁLYAIRÓL.

A KSC taglétszáma 308, szakosztályok igazolt versenyzői száma 298, ebből nő 74. Legnépesebb szakosztály a cselgáncs 62 fővel. 8 szakosztály keretében folyik a sporttevékenység, 14 csapat szerepel rendszeresen bajnokságban.

Az egyesületet az egyetemi és felettes szervek támogatják. Legtöbb segítséget az MTS IX. ker. tanácsától kap.

A szakosztályok vezetését részben tanárok, részben hallgatók látják el. Segítőtársaik a csapatok intézői, és egyéb társadalmi aktívák. Célszerű lenne, ha minden szakosztály élére tanár kerülne, ezt sajnos az elnökség eddig nem tudta megvalósítani.

A szakosztályok életének irányítása megfelelő.

Főleg a hallgató aktívák végzik sok lelkesedéssel és sportszeretettel fontos munkájukat. Az edzők jó szakemberek, jó pedagógusok, akik igyekeznek tevékenységükkel minél jobb szakosztályi közösségeket kialakítani. Többségükben ez sikerül is.

Versenyszerűen sportoló hallgatóink magatartása majdnem kifogástalan, fegyelmezetlenség elvétve akad mérkőzéseinken, éveken keresztül több csapatunk kapott sportszerű magatartásáért kitüntető oklevelet. Ami hiányosság van, az inkább a következetes és pontos edzésmunka területén mutatkozik. Ennek kapcsán merülnek fel olyan problémák, *amelyek sok gondot okoznak a szakosztályvezetésnek és az elnökségnek egyaránt. Ilyenek a koncentráció időszakának edzéslehetősége, a szabadtéri sportok edzésidejének az oktatási idővel való egyeztetése, a vizsgaidőszakban végzett edzés és mérkőzés zavartalan lebonyolításának lehetősége.* Bár mind több hallgató belátja, hogy a tanulásközbeni sport frissítő hatású, de az idővel való gazdálkodás még messze van a kívánt szinttől, ennek következménye a sportteljesítmény csökkenése. Sportolóink tanulmányi eredményével általában elégedettek lehetünk. Ezen a téren továbbra is vannak feladataink, annál is inkább, mert sportolóink állandóan cserélődnek.

LÉTESÍTMÉNYHELYZET

A KSC elnökségének fennállása óta és ma is komoly gondot okoz a létesítmények biztosítása az edzések és mérkőzések zavartalan lebonyolításához. Az épülő játékterem (az új kollégium mellett) nagy mértékben segíti majd a labdasportok továbbfejlesztését, bár méreteit tekintve alaposan kifogásolható. A jelenlegi terem módot ad a cselgáncs intenzívebb oktatására, gyakorlására és tömegsport célokat is szolgál.

TÖMEGSPORT

Ez a kifejezés abban az esetben helytálló, ha megfelelő létesítmény áll rendelkezésre, ahol tényleg sokan és rendszeresen sportolhatnak. *A mi esetünkben sajnos erről nem lehet beszélni. Már hagyományossá váló házibajnokságokat rendezünk asztalitenisz, kosárlabda, sakk sportágakban. Ezenkívül kollégiumok és tanulócsoportok közötti labdarúgó mérkőzések számára szerzünk pályát. Természetesen ez mind nem elegendő és nem megnyugtató.*

Az egyetem hallgatóinak száma **2037.** Ebből I—II. éves **1041,** akik rendszeresen, hetenként két órában sportolnak a testnevelési órákon. A sportklubban levő III—IV. évesek száma **168.** Engedéllyel más egyesületben sportoló III.—V. évesek száma **28.** A Sportuszodában alkalomszerűen úszófoglalkozásokon részt vevő felsőbb évesek száma kb. **200;** délutánonként asztaliteniszező **40 fő.** A házibajnokságokon kb. **40** felsőéves szerepel. A fentiekből látható a hallgatók többségének sport iránti igénye, egyben sajnálattal kell megállapítani, a nők egyáltalán nem kielégítő részvételét.

Ez a helyzet lényegesen nem fog változni a közeljövőben addig, amíg valamilyen szabadtéri létesítményhez nem jutunk. Addig a tömegsport szélesítése érdekében a természetjárást célszerű népszerűvé tenni.

FELADATOK

Talán leglényegesebb feladatunk a létesítményhelyzet megjavítása. *Konkrét javaslat: az egyetem mellett a Dunaparton levő raktárak lebontása után a már létrehozott park folytatásaként korszerű kispályás sporttelep létrehozása. Ideális megoldás lenne ez, mert az egyetem és a kollégium egyaránt használhatná. Ez csak az egyetem vezetőinek intézkedései útján valósítható meg.*

A minőségi sport külföldi kapcsolatainak érdekében elsősorban a szocialista országok társegyetemeivel kötött szerződések egyik pontjaként kérnék felvenni a sporttalálkozókat, amelyek költségét az egyetem vállalná. Jelenleg semmilyen kapcsolatunk nincs, holott az ország más egyetemei évek óta színes programokat alakítanak ki — nagy sikerrel.

Az elnökségnek, a szakosztályvezetőségnek és az edzőknek fokozott mértékben kell folytatniok nevelő tevékenységüket, ezen belül is a még jobb tanulásra nevelést kell előtérbe állítani. — És végül: bár a propagandamunka sokat javult az elmúlt évben, de itt is akad tennivaló az érdeklődés felkeltése, a rendszeres tájékoztatás stb. területén.

Lantai A.

TOLLHEGYRŐL

A gólya is madár, illetve az elsős is diák. S mint olyan, joga van benyomásait a „Közgazdász" népes táborával közölni.

Évnyitó.

Első utam a Marx-szoborhoz vezetett, ahol hálás pillantásokkal köszöntem meg egyetemünk névadójának, hogy meghallgatta könyörgésemet, hogy e napon, mint felesküdött egyetemi polgár léphettem az egyetem falai közé. Megkezdődött az ismerkedés az új élettel. Az első újdonság, melyet a csodálkozástól kerekre tágult szemmel vettünk tudomásul, az a figyelmeztetés volt, hogy itt tanulni kell! (ezt a szót a 12 év alatt sem hallottuk ennyiszer!) Igen, itt valóban tanulni kell. Először is azt, hogyan hallgassunk végig egy előadást levegő, cigaretta és alvás nélkül. (Az álomkór sajátos előadótermi betegség, ennek oka a terem alsó és felső zónája közötti sztochasztikus kapcsolat hiányával magyarázható, ti. az előadó szavai sajnos, csak szórványosan jutnak el a „magaslati levegőn" üldögélő hallgatók fülébe. Bezzeg az előadó remekül hallja az újságzörgetést, jól időzített széknyekergetést vagy suttogást, s egyéb, reá negatív hatást gyakorló zörejeket!) Élelmes diákok már azt is megtanulták, hogyan lehet észrevétlenül kiosonni az előadásról, ha a tudományra oly szomjas hallgató közben tartalmasabb táplálékra vágyik a szellemieknél.

Menza. Egyike a legkellemesebb helyiségeknek. S az étel igazán ízletes! De amit itt legkönnyebben kapni lehet: az az izomláz, ami emberenként, illetve lábanként változó. Amíg az ember eljut a kiválasztott étellel teli tálcájával egy asztalhoz, az felér egy hosszútávú gyaloglással...

Amit viszont nehezebben lehet kapni: az természetesen a jegyzet. Egy jó diák azonban mindenből tanulhat, de miért akar éppen a jegyzetből?

Kulturális tevékenység. Örömmel hallgattuk a KISZ VB Kultúrosztályának tájékoztatóját, amiből megtudtuk, milyen széles skálájú az egyetem kulturális élete. Mi nagyon szívesen táncolunk, énekelünk, de többünkben időnként megszólal egy félénk hangocska, hogy akkor mikor tanulunk?

Beiratkozás. Óriási tumultuózussal kezdődött. Hosszú várakozás, vagy a katedra és a padok közötti ingajárat a hiányosan kitöltött iratok miatt; ingerültség mindkét fél részéről ez jellemezte leginkább a gólyák beiratkozását.

Tehát problémák voltak és lesznek, de azért elkeseredni kedves Gólyák nem kell, erre ráérünk a vizsgaidőszak idején is, feltéve, ha eljutunk odáig.

S hogy mindezt miért mondtam el? Csakis azért, mert szeretnénk, ha jövőre a berepülő gólyák landolása sokkal simábban menne, olyan zökkenők nélkül, mint ahogyan mi átjutni szeretnénk a féléves vizsgákon...

Galba Anna
I/2

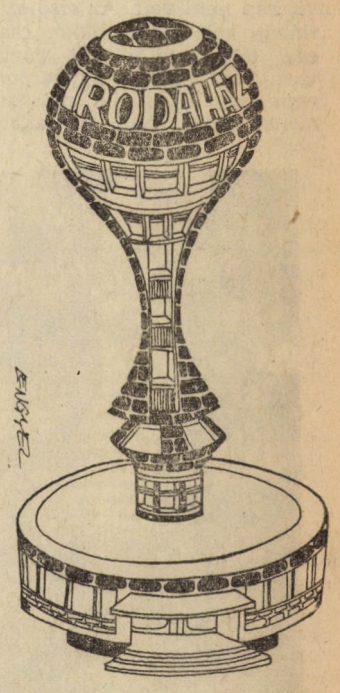

(— Kép, szöveg nélkül —)

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Megjelenik kéthetenként a tanulmányi időszak alatt
Felelős szerkesztő: Kincses György
Telefon: 186—850/138
Dimitrov tér 8
Kiadja a Hírlapkiadó Vállalat
Szikra Lapnyomda

Kizavart munkatársunk jelenti:

KE–FIR 2:2

Az egyetem Kultúr Egyesületei a Firkászokkal vívtak elkeseredett futballcsatát.

Még ingyen-kefirt is osztottak a jegyek mellé, de vagy a jegy nem volt jó, vagy a kefir, lényeg az, hogy mindössze kb. 100 ember jelent meg a tett színhelyén.

A kicsiny, de annál lelkesebb

(naná, hogy lelkes, 3 Ft-ért megúsztunk egy PG-szemináriumot)

szurkológárdának kezdetben fogalma sem volt arról, kik játszanak, és miért.

Csak úgy, ízlés szerint biztatták a játékosokat: — Hajrá, Ke, nyomd meg Fir!

Voltak focisták, sőt, meccs is. Az első félidőben főleg a kultúrosok támadtak és akkor nagy nyomás nehezedett a Fir kapujára. A mienkre. Persze ez nem meglepő. A kultúrosok mindig így kezdik, meg akarják az embert ijesztení azzal, hogy tudnak focizni. Aztán meg is ijedtünk. Rózsa Rudi *úgy nyalta be a jobb felső vinklibe a labdát, hogy Kincses csak nézni tudott utána.* És állt. Egyhelyben. Ez volt a baj. *1:0 a KE javára.* Még rugdosódtak egy kicsit, aztán vége lett az első félidőnek.

A szünetben zajlott le a *lányok tizenegyes-rúgó* versenye. *Első díj:* egy üveg kakaó, ami tömegesen vonzotta a jelentkezőket, ugyanis a pályán vízcsap nem volt. Az első sériában volt kapus, ekkor csak egy lány tudott gólt rúgni, igaz, hogy akkor a kapus pont nem figyelt oda. A második menet jobb volt, de akkor meg nem volt kapus. A harmadikban megint lehangoló volt az eredmény, ezért a következő sériát 3 méterről rúgattuk. Végeredményben 5 lövésből 3 góllal talált a kakaó gazdára a nyertes *Szabó Jutka* őszinte örömére.

Ezután kihúztuk a tombolát. Mert még arra is futotta. A főnyereményt, egy üveg pezsgőt *Házi Irén* nyerte, aki civilben lapunk egyik kezdő, de annál aktívabb munkatársa. A zsörtölődőknek és kétkedőknek itt jelentem ki, hogy semminemű csalás nem volt a dologban.

Közben persze folyt a játék a pályán is. Sajnos. Nem figyeltünk oda, mindenki a tombolával volt elfoglalva. *Dobozi Pista* nem — *2:0.* Ezután taktikát változtatott a FIR. A sebtiben összehívott szerkesztőségi értekezleten úgy határoztunk, hogy Pongrácz fogja a gólokat rúgni. Ez be is vált. Az első akcióból esett. 35 méterre volt a labda *Rák Gyuri* kapujától, *Pongrácz Gyuri ötvenről futott neki, cselezett, lőtt. Rák csinált ugyan valamit a labdával, de ez nem változtatott a dolgokon: 2:1.* Ezt a taktikát folytatjuk! — kiabálta Kincses szerkesztő, kapus. És folytattuk. A VIR egyre többet támadott, különösen a *Simor—Patkó—Pongrácz* trió volt elemében. *Pongrácz, a „szőke herceg" egyik 47 és fél méteres szabadrúgása nyomán egyenlítettünk. Rák a fejét fogta. De hiába, a gól az gól, 2:2.* Ekkor a kultúrosok már kivoltak. Még volt egy-két támadásuk, Kincses sokszor futott ki a kapu elé, vagy negyven méterre is, de különösebb baj nem történt.

Könnyű volt neki, hisz a kultúrosok csodacsatárait — Dobozit, Mészárost szétspriccelte a Szarvas, Jenei, Lantai, Németh és Vincze quintett.

Végeredményben a meccs 2:2-es döntetlennel végződött, ami inkább a KE-nek hízelgő. Bár lehet, hogy inkább ránk nézve az. De ezt nem szabad elismerni. A lényeg az, hogy hál' istennek, az idén már nem lesz több KEFIR. Ezt nem én mondom, hanem Halász Gézu, aki a szervezés munkáját magára vállalta. Mindenben egyhangúlag intézkedett, a kultúrosok hathatós támogatása nélkül. Mert az nem volt. Tényleg. Kösz...

De azért legközelebb mi fogunk nyerni. Juszt is!

Borsi György

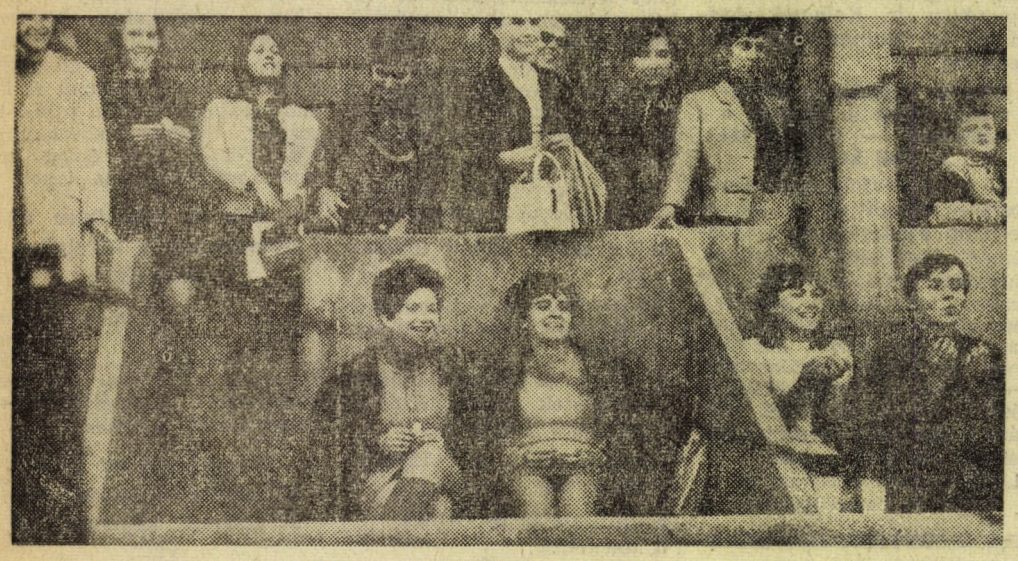

A lelkes közönség **(Reiff Éva felvételei)**

Félidőben korhol a kapitány — Pongrácz taktikai instrukcióit Patkó, Jenei, Németh és Szarvas hallgatja. A játékvezető Boros dr. csendben tűnődik...

Az istenért, valahogyan el ne kövessétek azt a bolondságot, hogy eljöttök a gólyabálra!!! Még nem tudjátok, mit vállalnátok magatokra. Hogy megtudjátok, elmondom.

Először is ott az öltözködés, lányoknál fodrász, készülődés. Ez mind feleslegesen elrabol egy csomó időt, amit esetleg hasznosabban is el tudnátok tölteni. Utána bejöttök az egyetemre, amit úgyis láthattok egész nap, meg is van a véleményetek róla, s ahhoz nem is kell gólyabál. Már az ajtóban reng a föld Pásztorék gitárjaitól, és ez így fog menni kivilágos-kivirradtig. Ne várjátok, hogy a Neoton hagy némi lélegzetvételnyi pihenőt. S ha már zene van, táncolni is kell, ugyebár. Szerencsétlen lányokat egész este nem hagyják békén a srácok, felkérés, lekérés, egyfolytában. Még rágondolni is szörnyű. Nem mintha a fiúk úgy szeretnének táncolni, de félnek, hogy lustának nyilvánítatnak a „szebbik" — (hát mindenesetre kibodorintottabb) — nem által.

Zene elől menekülés nincs. Ha netán a klubban bújnál el, ott hallod a Klub triót, ha innen is kimenekülsz, orvul rádugrik az egyetem népi zenekara. Menedék a Duna nagy, zöld vizében. Itt-ott tanári arcok tűnnek fel. De hiába mész oda hozzájuk valami értelmes dologgal, például, hogy mondják el neked gyorsan az empiriokriticizmus pragmatista oldalról jövő bírálatát — hosszan fognak rád nézni, a homlokod felé nyulkálnak majd, és ha szótlanul otthagynak, az a jobbik eset lesz. Még egy nyavalyás deriválási szabályt se tudsz kicsikarni belőlük.

Na, aztán itt a kabaré. *Minden idők legnagyobb csapása. Én már hallottam egy-két számot előzetesben... hát a könny csorgott a szememből. Mármint amikor arra gondoltam, hogy ezt nektek is el kell szenvednetek. Még a legjobban úgy lehet átvészelni, ha egyszerűen röhögtök rajta. És mindezek alatt ugyanazokat a pofákat látjátok, akiket egész álló nap. Szóval amikor nem moziban vagytok éppen. A szőke Terus elcipeli a krapekját, azt meg kell dicsérni, mert különben nem fog súgni pégé-szemináriumon. A fekete hajú, kék szemű Gáborra rácsimpaszkodik valami utálatos barna lány hetedhét csoporton túlról, s közben állandóan rád pislog, hogy látod-e, most milyen jó neki. Téged meg a Karcsi nyúz állandóan valami Omega-koncerttel, amire állítólag szerzett két jegyet. Na bumm! Még ha valami jó kis akadémiai felolvasást mondott volna.*

És a végén. Mikor már végre szeretnél valami nyugalmat, akkor haza kell kísérni a fekete Olgát, aki Rákospalotán lakik, csak még nem álmos és szeretne egy kicsit sétálni. És ami a legutálatosabb az egészben, folyton a kezedet szorongatja, és fúrton-fúrt azt hajtja, hogy édes pofa vagy, csak bátortalan, és nem találod fel magad kettesben. Tűnődhetsz Palotáig, hogy mire értette.

Hát ez a gólyabál! *Ha még ezután is otthagyod az asztalodon a vektoranilizist, és eljössz ide, magadra vess! Én figyelmeztettelek. — Ha vállalod — megérdemled sorsodat. Csak azt ne mond a végén, hogy jól szórakoztál. Úgysem hiszem el.*

— spé —

APRÓHIRDETÉSEK

A „Közgazdász" a legismertebb vicclap! Palotától kunyhóig, bérháztól a kollégiumig, korra, nemre való tekintet nélkül senki sem olvassa.

A Világgazdaságtan című jegyzet megjelent. Ajánlatos gyorsan beszerezni, mert lesz újabb is.

Becserélném két agyonszurkált pipámat egy újra. Cím: Közgazdász szerkesztősége.

Házinyulak sokszorosítása a legkörmönfontabb módszerekkel. Cím: Mezőgazdaság gazdaságtana tanszéke, „Földszagos farmer" jelige.

Budapest—Róma légiút építéséhez közlekedésszakos egyetemistákat keresünk. „Új koncepció" jeligére a kiadóba.

Ne dobja el DDT-vel megölt poloskáit és svábbogarait, mert az I-es előadó széngázával újból feltámasztjuk őket! Olyanok lesznek, mint újonnan! Cím: „Széngázértékesítő Kft". Dimitrov tér 8. Alagsor.

Első vizsgázó tartós madzagot venne, hogy nadrágját jól felköthesse. Ajánlatokat kérem a „Pipában" leadni.

Bevezetés a Dimitrov téri erkölcsrendészetbe. Tanulmányi kirándulás a gólyabál ideje alatt a kultúrosztály szervezésében. Részvételi díj a bál belépőben benne foglaltatik.

Tételhúzó papagájt keresek, melyben sohasen lehet csalódni. „A Matróz az én tanyám" jeligére a szerkesztőségbe.

(K. J.)

A MAGVETŐ KÖNYVKIADÓ közeljövőben megjelenő kötetei közül második kiadásban jelenik meg a közelmúltban feltűnt Kardos G. György Avraham Bogatir hét napja című nagy sikerű és rendkívül eredeti műve. Ez a könyv az elmúlt évek fiatal magyar irodalmának egyik legjelentősebb alkotása. Karinthy Ferenc drámái is megjelennek a Magvető Könyvkiadó magyar dráma sorozatában. A gyűjteményes kötet az író Ezer év, Szellemidézés, Budapesti tavasz, Bősendorfer, Dunakanyar és Gőz című darabjait tartalmazza. Címe: Hét játék.

Apró seprű

Javaslatok I.

Mint a gombfociból és a lekváros derelye evésből kiöregedett sportoló javaslom, hogy az egyetemen is tegyék lehetővé a gyúró igénybevételét. Gondolom, nem okozna nehézséget, ha a könyvtár előtti táska- és ruhatárat átalakítanák ilyen célra. Ott mindenki beadhatná gyúrás végett a fejét (esetleg egyéb alkatrészét), mielőtt bemegy az elmélyedés, illetve az elalvás honába. Azután frissen távozna. A fiú hallgatókat a páros, a leány hallgatókat pedig a páratlan napokon kellene gyúrni tanterv szerint, némi köt. irodalom csökkentéssel fűszerezve. Felhívom továbbá az illetékesek figyelmét arra, hogy a páratlan napokon ráérek!

II.

Köztudott, hogy a gólyák időnként melegebb tájakra repülnek. Itt hagyják a kéményeket, meg a menzát. Javaslom, hogy a jövőben az egyetemen ne gólyákat, hanem varjakat avassanak! Azok kárognak ugyan, de maradnak.

Jósnőnél

— Fiam, magát nagy megrázkódtatás érte a közelmúltban! Egy bélyeg alakú koncentrációt látok a tenyerében, amely a leckekönyve koordinátarendszerében jelentős mértékben eltér a 45 fokos életvonaltól. Kiszámíthatjuk a diszkrét értékekkel rendelkező, hosszútávú szerelmeinek a móduszát, s ez a statisztikakönyv portalanításának gyakorisági görbéjéhez tartozó maximum érték. A súlyozott harmonikus átlag segítségével kimutathatjuk — ha az egyes hölgyeket súlyozzuk az osztályzataival — hogy reciprok viszonyba kerültek egymással a testrészei. Ennyit a múltjáról.

— Ami a jelent illeti — elég nagy a szórás! Az előbb említett koncentráció is ezt jellemzi egy bizonyos sajátos oldalról. Ezt mutatja a karaktervonalának aszimmetriája is. A jövő?! Látok egy egyszerű, véletlen mintavételt, ami később csoportossá és többlépcsőssé válik. Hogy csinos lesz-e? Hja, jön még az indexszámítás is! A többi egyelőre zavaros és sötét!

Végrendelet

Szellemi képességeim teljes elvesztésének tudatában, utóvizsgáimat összeszámolva, elérkezettnek látom az időt arra, hogy végrendelkezzem a kézzel fogható, illetőleg a nem vízhatlan értékeim felől.

Mindent magamra hagyok, ha január végén különösebb fájdalom nélkül képes leszek leülni egy székre!

Távoli kép

Kivégzésem 113. évfordulója. (Régi időszámítás 2185.) A Duna. Néhány percig fentről lefelé, majd lentről felfelé hömpölyög. Egyetem. Mozgólépcső, forgótőke. Egy teremben egy tanár alakú memória-gép és kilenc második hőfolyamos gépsrác vitatkozik valamiről különböző feszültségen, a fejükön kigyulladó lámpák segítségével. Koncentrált oktatás. közte napi két óra áramszünet. A zsibongó egyik homályba borult sarkában két fiatal gép egymás áramkörében integrál. Különben csend van. Elfelejtettek!? Lapozok egyet a dial. mat. jegyzetemben, bár elég sötét van itt a sírban.

— tormai —

Cogito...

Ösztöndíj: Jó, ha van. De most nincs. Helyette csak vita van, hogy jár-e, nem jár-e, meddig jár, kinek jár, mennyi jár, jár, jár, jár a baba jár... az ösztöndíj is jár, de az istennek sem kapjuk meg.

Koncentrálók: Jelenleg csak másodéven találhatók olyan kísérleti alanyok, akik évről évre növekvő tendenciát mutatnak. Különleges alfajuk a nyelvi koncentrálók, akiket bárgyu tekintetük és imbolygó járásukon kívül fel lehet még ismerni arról is, hogy magyarul már csak néhány szót tudnak.

—lantos—

...ergo sum

Német óránkat legutóbb két igazi német hallgatta meg. Ez még önmagában nem lenne érdekes. A dolog akkor vált mulatságossá, amikor tanárunk — aki csak óra végén tudta meg vendégeink kilétét — őket is feleltette, s olyan mondatokat kérdezett, amelyek szenvedő szerkezetűek. Úgy látszik, nem lehet mindenki prófétа saját anyanyelvén! **Feleletük ugyanis** nem volt megfelelő grammatikailag, s csak a tanárnő segítségével alakult ki a helyes szenvedő szerkezet.

Hajaj, ha még ők sem tudják!

—cséky—

Rossz szervezés

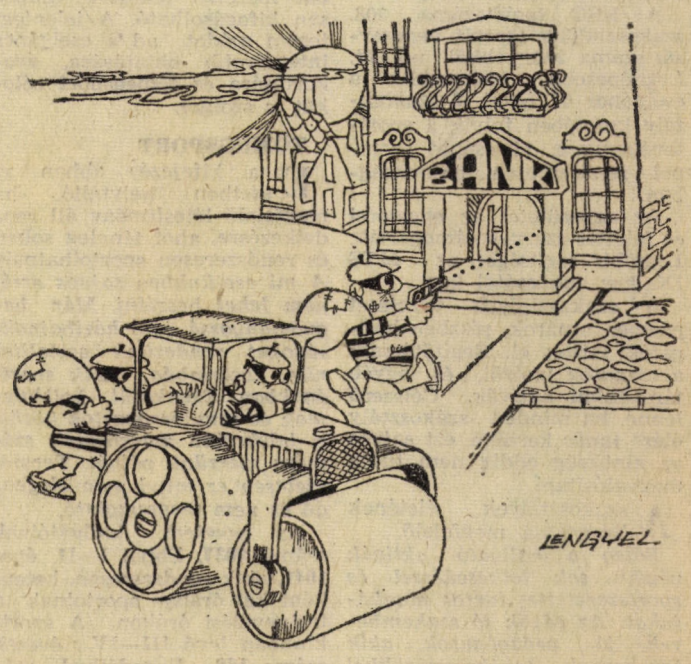

(Lengyel Gyula karikatúrája)